Dosljednost predmetnoga označivanja u hrvatskim knjižnicama

Šimunić, Ivan

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:180415

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Filozofski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

Repository / Repozitorij:

ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences

zir.nsk.hr

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI
SMJER BIBLIOTEKARSTVO
Ak. god. 2020/2021.

Ivan Šimunić

Dosljednost predmetnoga označivanja u hrvatskim knjižnicama

Diplomski rad

Mentorica: dr. sc. Sonja Špiranec, red. prof.

Zagreb, kolovoz 2021.

Izjava o akademskoj čestitosti

Izjavljujem da je ovaj rad rezultat moga vlastitog rada koji se temelji na istraživanjima te objavljenoj i citiranoj literaturi. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranoga rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio rada nije korišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

_____

Ivan Šimunić

SADRŽAJ

1. UVOD 1

2. PREDMETNA OBRADA 2

3. DOSLJEDNOST PREDMETNOGA OZNAČIVANJA 5

3.1. Računanje dosljednosti predmetnoga označivanja 6

4. ISTRAŽIVANJE 8

4.1. Hipoteza 8

4.2. Metodologija 9

4.3. Uzorak istraživanja 9

4.4. Rezultati 10

4.5. Rasprava 42

5. ZAKLJUČAK 45

6. LITERATURA 47

7. POPIS TABLICA 50

8. PRILOZI 51

Prilog 1. Bibliografski podaci proučavanih jedinica građe 51

Prilog 2. E-poruka Marina Jurage o predmetnome označivanju u Knjižnicama grada Zagreba 56

Prilog 3. E-poruka Danka Tkaleca o predmetnim odrednicama u knjižničnome sustavu METELwin 59

Sažetak 62

Summary 63

1. UVOD

Pretraživanje građe prema sadržaju jedan je od najvažnijih segmenata pružanja usluga u knjižničarstvu, ali i jedan od najsloženijih vidova bibliografske kontrole. Živimo u vremenu u kojemu se korisnicima mora omogućiti jednostavno pretraživanje više baza podataka istovremeno. Preduvjet je za to kvalitetno obrađena građa dostupna u što kraćemu vremenu.

Predmetno je označivanje više subjektivan postupak nego objektivan. Predmetni stručnjaci koji označuju predmet dokumenta mogu imati različite ideje o tome što je predmet toga dokumenta, s kojega se gledišta taj predmet obrađuje ili koji nazivi najbolje opisuju odabrani predmet. Ne samo to, nego i jedna osoba tijekom vremena može mijenjati svoje mišljenje o tome o čemu se u dokumentu zapravo radi.[1]

U području hrvatskoga knjižničarstva o dosljednosti predmetnoga označivanja gotovo se nije pisalo. Može se pronaći samo jedan rad koji se bavi ovom temom, rad Kornelije Petr Balog i Inge Majlinger Tanocki *Dosljednost predmetnog označivanja elektroničke građe u mrežnim katalozima hrvatskih narodnih knjižnica*.

Cilj je ovoga rada analizirati uzorak od 60 jedinica građe iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti, odnosno utvrditi je li odabrana građa predmetno označena u trima knjižničnim sustavima – CROLIST-u, METELwinu i ZaKiju – te u kojemu postotku postoji slaganje između predmetnih odrednica dodijeljenih građi u ovim knjižničnim sustavima.

Ovaj bi se rad mogao podijeliti na dva dijela – teorijski i praktični. Teorijski dio rada čini kratak pregled teorije o predmetnoj obradi. Praktični dio rada čini istraživanje dosljednosti predmetnoga istraživanja u hrvatskim knjižnicama na temelju odabranih jedinica građe iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti koje su okupljene u skupnim katalozima triju velikih hrvatskih knjižničnih sustava – CROLIST-u, METELwinu i ZaKiju. Nakon iznošenja hipoteze opisuje se metodologija i uzorak na kojemu je istraživanje provedeno te se iscrpno donose rezultati istraživanja nakon kojih slijedi rasprava.

[1] Usp. Lancaster, F. W. Indexing and abstracting in theory and practice. London : Facet, 2003. Str. 68.

2. PREDMETNA OBRADA

Sadržajna obrada dokumenta podrazumijeva pojmovnu analizu njegova sadržaja i prevođenje te analize u terminologiju sadržajnoga sustava u uporabi. Niz radnji koje završavaju simboličkim oznakama prethode oblikovanju klasifikacijske oznake ili predmetne odrednice. Jaroslav Drtina razlikuje tri razine tih radnji:

1. razina stvarnosti (predmeti, pojave i događaji koji nas okružuju)
2. razina osobne percepcije autora određenoga djela (zapažanja o predmetima, pojavama i događajima koji nas okružuju)
3. razina pretpostavljanja djela na fizičkome nositelju (klasifikacijskom oznakom ili predmetnom odrednicom).[2]

Glavne aktivnosti u postupku opisivanja sadržaja, dakle na posljednjoj razini, prema Jadranki Lasić-Lazić jesu identifikacija, analiza, sažimanje i na kraju označivanje.[3] Pri tome se koriste dva temeljna postupka: klasifikacija (postupak razvrstavanja sadržaja u stručne skupine) i predmetno označivanje (iskazivanje osovina predmeta ili događaja korištenjem jezgrovitih deskriptora, pojmovnih oznaka, predmetnica ili indikatora).[4]

Predmetnice odnosno predmetne odrednice definiraju se na različite načine. Mira Mikačić predmetnu odrednicu definira kao „skup ili niz riječi, koje su pojmovne oznake, a koje u svojoj ukupnosti daju sažeti iskaz o predmetu sadržanome u pojedinome dokumentu ili dijelovima dokumenta".[5] Jadranka Lasić-Lazić, pak, navodi da je predmetna oznaka ili indeksni zapis dokumenta „koncizna reprezentacija ili surogat dokumenta, s određenoga aspekta, koji klasifikator izdvaja, razmišljajući o mogućemu zahtjevu korisnika ili imajući na umu karakteristike svojih korisnika".[6]

Jedan je osnovnih zadataka knjižnice da svoju građu daje na korištenje. Korisnici često ne znaju autora i naslov publikacije koja im je potrebna, stoga se u knjižnicama građa obrađuje

[2] Drtina, J. Der Schlagwortkatalog. Leipzig : Verlag für Buch- und Bibliothekwesen, 1961. Citirano prema: Aparac-Gazivoda, T. Teorijske osnove knjižnične znanosti. Zagreb : Filozofski fakultet, 1993. Str. 102.
[3] Lasić-Lazić, J. Sadržajna obradba danas i pravci razvoja. // Predmetna obradba : ishodišta i smjernice : zbornik radova / uredile Jadranka Lasić-Lazić, Jelica Leščić, Jasna Petric. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1998. Str. 24.
[4] Isto, str. 25.
[5] Mikačić, M. Teorijske osnove sustava za predmetno označivanje. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1996.. Str. 33.
[6] Lasić-Lazić, J. Znanje o znanju. Zagreb : Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 1996. Str. 108.

prema sadržaju. Sadržajna obrada, ističe Katica Tadić, „omogućuje i smještaj građe prema njezinu sadržaju, a služi i u izradi bibliografija. Sadržajna obrada uključuje dva osnovna pristupa i prikazivanju sadržaja građe: klasifikaciju ili stručenje i predmetnu obradu".[7]

Knjižnice su se relativno kasno počele baviti predmetnom obradom građe. Na primjer, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu tek je početkom devedesetih godina prošloga stoljeća počela predmetno označivati svoju građu.[8] Zanimljivo je primijetiti da Kongresna knjižnica u Washingtonu, koja ima najšire prihvaćen standard za predmetnu obradu u međunarodnoj knjižničnoj zajednici, svoj predmetni sustav aktivno održava od 1898. godine,[9] dakle ne puno prije naše nacionalne knjižnice.[10] Mnogo je definicija predmetne obrade, no zadatak je isti: što bolje i preciznije odrediti predmet dokumenta i izabrati prikladne predmetne oznake koje će korisnika uspješno dovesti do traženoga dokumenta. Osnovni problemi analize sadržaja dokumenta, napominje Jadranka Lasić-Lazić, „uglavnom su posljedica redukcije podataka, kojom se veliki broj riječi teksta mora klasificirati u manje kategorije sadržaja. Vjekovima je taj problem zaokupljao knjižničare kao posrednike između korisnika i građe zabilježenoga i pohranjenoga znanja".[11]

Prvi je korak u procesu predmetne obrade dokumenta analiza sadržaja dokumenta. To je „skup metoda za sadržajno opisivanje cijeloga dokumenta ili pojedinih dijelova".[12] Za provedbu sadržajne analize potrebno je točno utvrditi sadržaj dokumenta, pronaći jedan ili više pojmova koji odgovaraju njegovim stvarnim komponentama, prenijeti određeni pojam u sažeti iskaz predmetne oznake, odabrati odgovarajuće predmetne oznake te ih povezati u višečlani predmetni niz, odnosno u složenu predmetnu odrednicu. Izvori iz kojih se otkriva predmet sadržaja dokumenta jesu sadržaj, naslov i podnaslov, naslovi poglavlja, autorstvo, bilješka o piscu, kazalo, predgovor ili pogovor, sažetak ili anotacija, zaključak i ključne riječi.[13]

---

[7] Tadić, K. Rad u knjižnici. [citirano: 2021-08-14]. Dostupno na: http://www.ffzg.unizg.hr/infoz/biblio/nastava/dz/text/pog4a.htm#19.

[8] Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Predmetna katalogizacija. [citirano: 2021-08-14]. Dostupno na: http://katalogizacija.nsk.hr/predmetna-katalogizacija/.

[9] Library of Congress. Library of Congress Subject Headings. [citirano: 2021-08-14]. Dostupno na: https://id.loc.gov/authorities/subjects.html.

[10] Od 2009. godine Nacionalna i sveučilišna knjižnica radi na prilagodbi svoga predmetnog sustava predmetnom sustavu Kongresne knjižnice. Kao rezultat rada na uspostavljanju predmetnoga sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice nastao je *Pravilnik i priručnik za predmetne odrednice*, koji je dostupan na mrežnoj stranici http://ps.nsk.hr/helpdoc/Impresum.html [citirano: 2021-08-14].

[11] Lasić-Lazić, J. Sadržajna obradba danas i pravci razvoja. Str. 23.

[12] Štrbac, D.; M. Vujić. Pravilnik za predmetni katalog. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 2004. Str. 16.

[13] Isto, str. 16–17.

Katica Tadić smatra da je svrha predmetne obrade „utvrditi predmet – temu određene publikacije, ne uzimajući u obzir područje kojemu ta tema pripada. (…) Konačni je cilj predmetne obrade izrada predmetnoga kataloga odnosno mogućnost pretraživanja fonda na osnovi predmetnica".[14] Vlasta Doležal piše da je smisao sadržajne obrade općenito „sustavno i dosljedno okupljanje istih i srodnih sadržaja prema unaprijed utvrđenim načelima".[15]

U području predmetne obrade svakako je značajna tema postizanje dosljednosti i ujednačenosti u predmetnome označivanju. Sonja Špiranec ističe da je važno da „indeksna oznaka bude odabrana i iskazana ujednačeno i dosljedno, čak i ako postupak provode različite osobe".[16] Normativna kontrola, ističe Jelica Leščić, doprinosi dosljednoj i ujednačenoj analizi sadržaja klasificiranju i predmetnom označivanju građe koja sadrži iste ili slične teme uvijek istim klasifikacijskim oznakama i predmetnim odrednicama, što na kraju utječe na brzo dobivanje relevantnih rezultata pretraživanja.[17] Kornelija Petr Balog i Inge Majlinger Tanocki smatraju, iako bi se vjerojatno svi složili s time, da korisniku dosljednost kod predmetnoga označivanja osigurava veću mogućnost pronalaska željenoga dokumenta. Dok je dosljednost predmetnoga označivanja u zapadnim zemljama dobro istražena i analizirana tema, u području hrvatskoga knjižničarstva relativno je nova.[18]

[14] Tadić, K. Nav. dj.
[15] Doležal, V. Predmetna obrada u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu : povratak načelima. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 49, 2(2006). Str. 35.
[16] Špiranec, S. Subjektivna paradigma sadržajnog označivanja. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 57, 1–3(2014). Str. 6.
[17] Leščić, J. Univerzalna decimalna klasifikacija : priručnik za knjižničare i shema za narodne knjižnice. Zagreb : Naklada Nediljko Dominović, 2012. Str. 81.
[18] Petr Balog, K.; I. Majlinger Tanocki Dosljednost predmetnog označivanja u elektroničke građe u mrežnim katalozima hrvatskih narodnih knjižnica. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 57, 1–3(2014). Str. 69.

3. DOSLJEDNOST PREDMETNOGA OZNAČIVANJA

Predmetne stručnjake koji se bave označivanjem sadržaja dokumenta ponajprije zaokuplja pitanje kvalitete njihova posla. Kvaliteta označivanja, u osnovi, odnosi se na stupanj točnosti do kojega odabrani deskriptori ili predmetne odrednice odražavaju sadržaj dokumenta. S druge strane, učinkovitost ovoga postupka vezuje se uz sposobnost odabranih pojmova da osiguraju uspješan pronalazak dokumenta.[19] Naposljetku, dosljednost predmetnoga označivanja odnosi se na stupanj slaganja u odabiru pojmova za označivanje istoga dokumenta između dvaju različitih predmetnih stručnjaka (interkonzistentnost, engl. *inter-indexer consistency*) ili kod označivanja jednoga predmetnog stručnjaka, ali s određenim vremenskim odmakom (intrakonzistentnost, engl. *intra-indexer consistency*).[20] Frederick Wilfrid Lancaster napominje da kvaliteta označivanja s jedne strane i dosljednost s druge strane ne moraju nužno biti sinonimi.[21] Na primjer, dva predmetna stručnjaka mogu gotovo jednako (uz visoku razinu dosljednosti) označiti neki dokument, a da kvaliteta toga označivanja bude iznimno niska s obzirom na to da nisu točno „pogodili" o čemu se u dokumentu radi. Dakle, visoka dosljednost, niska kvaliteta i na kraju niska učinkovitost jer korisnik ne uspijeva pronaći taj dokument zato što su predmetni stručnjaci pogrešno interpretirali tematiku (očemnost, engl. *aboutness*) samoga dokumenta.

Na dosljednost označivanja utječu brojni čimbenici. To su, na primjer, broj dodijeljenih pojmova (ako je veći, dosljednost pada), vrsta jezika za označivanje (dosljednost je veća kod uporabe kontroliranoga rječnika nego prirodnoga jezika), veličina i specifičnost rječnika (ako je rječnik veći, smatra se da je specifičniji, a time će biti teže održati dosljednost), značajke predmetnoga stručnjaka, pomagala kojima se služe i sl.

U području hrvatskoga knjižničarstva o ovoj se temi gotovo nije pisalo; može se pronaći samo jedan znanstveni rad koji se bavi dosljednošću označivanja. Riječ je o radu Kornelije Petr Balog i Inge Majlinger Tanocki *Dosljednost predmetnoga označivanja elektroničke građe u mrežnim katalozima hrvatskih narodnih knjižnica*, koji je objavljen *Vjesniku bibliotekara Hrvatske* 57, 1–3(2014).

[19] Leininger, K. Interindexer consistency in PsycINFO. // Journal of Librarianship and Information Science 32, 1(2000). Str. 4.
[20] Lancaster, F. W. Nav. dj., str. 68
[21] Isto, str. 91–92

3.1. Računanje dosljednosti predmetnoga označivanja

Različiti su načini i mjere za izračun dosljednosti označivanja. Jedan od najjednostavnijih, ali i najčešće korištenih, vjerojatno je jednostavan omjer

$$\frac{AB}{A+B}.$$

U ovome slučaju A predstavlja pojmove koje je dodijelio predmetni stručnjak *x*, B pojmove koje je dodijelio predmetni stručnjak *y*, AB zajednički su pojmovi, odnosno pojmovi oko kojih se slažu oba predmetna stručnjaka.[22] U osnovi je ovo pojednostavljenje Hooperove mjere iz 1965. godine. Hooperova formula[23] glasi:

$$H = \frac{100 \times A}{A+M+N},$$

pri čemu M označava broj pojmova koje koristi indekser *M*, N označava broj pojmova koje koristi indekser *N*, a A označava broj zajedničkih pojmova koje koriste i *M* i *N*. Dosljednost kod Hoopera može varirati od savršene dosljednosti (100%) do njezina potpuna odsustva (0%). Allan Vaughan Hughes i Pauline Rafferty navode sljedeći primjer izračuna dosljednosti označivanja prema ovoj formuli.[24] Iz primjera se može vidjeti da postoje pojmovi koje koriste oba predmetna stručnjaka i da postoje pojmovi koje koristi ili osoba M ili osoba N.

Osoba M dodijelila je 11 predmetnih odrednica nekome dokumentu

Osoba N dodijelila je 10 predmetnih odrednica tome istom dokumentu

Zajedničkih je 8 predmetnih odrednica koje koriste i osoba M i osoba N

A = 8 (zajedničke predmetne odrednice)

M = 3 (predmetne odrednice koje koristi osoba M, a ne koristi ih osoba N)

N = 2 (predmetne odrednice koje koristi osoba N, a ne koristi ih osoba M)

$$H = \frac{100 \times 8}{8+3+2} = \frac{800}{13} = 61{,}54\%.$$

[22] Lancaster, F. W. Nav. dj., str. 68.
[23] Hooper, R. S. Indexer consistency tests : origin, measurement, results, and utilization. Bethesda : IBM Corporation, 1965.
[24] Vaughan Hughes, A.; P. Rafferty. Inter-indexer consistency in graphic materials indexing at the National Library of Wales. // Journal of Documentation 67, 1(2011). Str. 17.

Hooperov način računanja dosljednosti označivanja vjerojatno je najčešće korištena metoda, no dosta je se kritizira s obzirom na to da se kod nje ista težina daje pojmovima koji su pri označivanju korišteni više puta (na primjer, koriste ih oba indeksera) i pojmovima koji su upotrijebljeni samo jednom (koristi ih samo ili osoba M ili osoba N).

Godine 1981. L. Rolling[25] predložio je novu formulu kojom je nastojao ukloniti slabosti koje se zamjećuju kod Hooperova načina računanja dosljednosti. Kako bi se naglasila činjenica da su zajednički pojmovi upotrijebljeni dva puta, u Rollingovoj se formuli broj zajedničkih pojmova množi s 2. Posljedica je toga pristupa to što Rollingovi proračuni dosljednosti u pravilu uvijek rezultiraju većim postocima dosljednosti nego kod Hoopera.[26] Rollingova formula glasi:

$$R = \frac{2 \times C}{A + B},$$

pri čemu C označava broj zajedničkih pojmova, a A + B označava ukupan broj pojmova koje su dodijelili obojica indeksera. Ako bi Rollingova formula bila primijenjena na prethodni primjer, dobio bi se sljedeći postotak dosljednosti označivanja:

$$R = \frac{2 \times 8}{11 + 10} = \frac{16}{21} = 0{,}7619 \times 100 = 76{,}19\%.$$

Iako se ranije javljao velik broj studija koje dosljednost računaju prema Hooperovoj formuli, danas se može zamijetiti određen broj studija koje koriste i Hooperovu i Rollingovu formulu[27] iz potrebe ispravljanja odsustva davanja težine pojmovima koji se ponavljaju, na što nailazimo kod Hooperova pristupa.

[25] Rolling, L. Indexing consistency, quality and efficiency. // Information Processing & Management 17, 2(1981), 69–76.
[26] Petr Balog, K.; I. Majlinger Tanocki. Nav. dj., str. 74.
[27] Na primjer: Leininger, K. Nav. dj. i Medelyan, O.; I. Witten. Measuring inter-indexer consistency using a thesaurus. // Proceedings of the ACM/IEEE Joint Conference on Digital Libraries / JCDL06: Joint Conference on Digital Libraries 2006. New York : Association for Computing Machinery, 2006.

4. ISTRAŽIVANJE

U sklopu ovoga istraživanja pregledavana je građa u knjižnim sustavima CROLIST, METELwin i ZaKi. Ovdje će biti prikazani rezultati koji se odnose na dosljednost predmetnoga označivanja odabrane građe.

Svrha i cilj ovoga istraživanja bilo je analizirati 60 odabranih jedinica građe okupljenih u mrežnim katalozima triju knjižničnih sustava – CROLIST-u, METELwinu i ZaKiju – utvrditi je li građa predmetno označena te, ako jest, u kojemu postotku postoji slaganje između predmetnih odrednica dodijeljenih građi u različitim knjižničnim sustavima u Republici Hrvatskoj. Razlozi za odabir triju navedenih knjižnih sustava jesu njihova veličina, različit softver, ali i činjenica da su sustavi vrlo zatvoreni te se razmjena zapisa obavlja isključivo unutar knjižnica članica samoga sustava. Korisnici koriste i pretražuju mrežne kataloge različitih knjižnica, a da pritom ne obraćaju pozornost na to kojemu knjižničnom sustavu pripada pojedina knjižnica. Stoga, za korisnike bi bilo korisno kada bi postojala visoka ujednačenost između predmetnih odrednica, neovisno o sustavu u kojemu se nalazi knjižnica čiji se katalog pretražuje.[28] Podaci prikupljeni analizom predmetnih odrednica u mrežnim katalozima triju knjižničnih sustava bit će nadopunjeni uvidom u praksu indeksiranja u različitim sustavima. Zaključci o praksi indeksiranja bit će doneseni na temelju intervjua s predmetnim stručnjacima koji provode označivanje u navedenim sustavima, a provest će se elektroničkom poštom. Cilj je ovoga rada ukazati na važnost predmetne i sadržajne analize građe okupljene i mrežnim katalozima naših knjižnica.

4.1. Hipoteza

Osnovna je hipoteza da postoje razlike u odabiru predmetnih odrednica građe u fondovima naših knjižnica. Postojanje razlika može se pripisati činjenici da u Republici Hrvatskoj ne postoji nacionalni kataložni pravilnik za predmetnu obradu[29] te da je predmetna obrada iznimno zanemarena u obradi knjižnične građe. Razlike bi se također mogle pripisati i

[28] Petr Balog, K.; I. Majlinger Tanocki. Nav. dj., str. 75.

[29] Najbliže je nacionalnome kataložnom pravilniku za predmetnu obradu *Pravilnik za predmetni katalog* (2004) Dušanke Štrbac i Mirjane Vujić. U njemu su autorice opisale kataložnu praksu Knjižnica grada Zagreba, a oslanjanju se na tradiciju predmetnoga označivanja u Knjižnici Božidara Adžije. Osim ovoga, 2019. godine Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu objavila je svoj mrežni *Pravilnik i priručnik za predmetne odrednice*, koji je „skup uputa koje opisuju interne procedure predmetne obrade i načela predmetnoga označivanja u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, a preporučuje se za korištenje u svim vrstama knjižnica."

zatvorenosti triju odabranih knjižničnih sustava. Stoga se smatra da će nepostojanje nacionalnoga kataložnog pravilnika za predmetnu obradu i zatvorenost knjižničnih sustava rezultirati niskom dosljednošću predmetnoga označivanja među istraživanom građom (uzorku).

4.2. Metodologija

Podaci za istraživanje prikupljeni su pregledavanjem mrežnih skupnih kataloga triju velikih knjižničnih sustava (CROLIST, METELwin i ZaKi). Cilj je toga pregledavanja bio pronaći građu koja se nalazi u tim trima sustavima te koja je prikladna za istraživanje. Pretraživana je građa iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti, većinom koja je vezana uz bibliotekarstvo. Istraživanje je provedeno u srpnju i kolovozu 2021. godine. Da bi jedinica građe bila uvrštena u istraživanje, trebala je udovoljiti sljedećim uvjetima:

1. sva tri skupna kataloga posjeduju tu jedinicu građe
2. jedinica građe predmetno je označena u barem jednome knjižničnom sustavu.

Za izračun dosljednosti predmetnoga označivanja korištene su i Hooperova i Roolingova formula. S obzirom na to da se dosljednost računala na razini triju sustava, određeni su parovi (CROLIST – METELwin, CROLIST – ZaKi, METELwin – ZaKi) i izračunata dosljednost na razini svih parova u uzorku (engl. *consistency pairs*) te nakon toga izračunata srednja vrijednost za sve parove.

4.3. Uzorak istraživanja

Za ovo istraživanje odabrano je 60 jedinica građe iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti koje se mogu pronaći u skupnim katalozima triju knjižničnih sustava. Sve te jedinice građe zadovoljavaju oba gore postavljena uvjeta. Za svaku od tih 60 jedinica građe izdvojene su predmetne odrednice koje su im dodijeljene u svakome knjižničnom sustavu. Za ovo istraživanje prikupljene su 404 predmetne odrednice dodijeljene odabranoj građi, od toga je 167 predmetnih odrednica u ZaKiju, 119 predmetnih odrednica u CROLIST-u, a 118 predmetnih odrednica u METELwinu.

4.4. Rezultati

U istraživanju se željelo za svaku jedinicu građe prikazati broj predmetnih odrednica koje se koriste za opis i pronalaženje odabrane jedinice građe. Broj predmetnih odrednica vidljiv je u tablici 1. U tablici su prikazani samo naslovi i podaci o odgovornosti; detaljni bibliografski podaci nalaze se u prilogu 1.

Tablica 1. Broj predmetnih odrednica dodijeljenih jedinicama građe.

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Broj predmetnih odrednica		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
1.	Arhivi i digitalno doba / Vlatka Lemić	3	3	3
2.	Arhivistički rječnik : englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski / Marta Mihaljević, Milica Mihaljević, Hrvoje Stančić	1	2	2
3.	Cenzura u knjižnicama / Aleksandar Stipčević	1	0	1
4.	Computational language analysis : computer-assisted translation (CAT) and e-language learning (eLL) / edited by Sanja Seljan	2	2	2
5.	CROVALLEX : valencijski leksikon glagola hrvatskoga jezika / Nives Mikelić Preradović	2	3	2
6.	Časopisi i znanstvena komunikacija / Ivana Hebrang Grgić	1	10	2
7.	Devet desetljeća knjižnice u Dugoj Resi / Mirjana Bašić	1	1	0
8.	Digitalizacija / Hrvoje Stančić	2	5	0
9.	Digitalni odrast i postdigitalna dobra : kritičko bibliotekarstvo, disruptivni mediji i taktičko obrazovanje / Mario Hibert	6	1	8
10.	Elektronička knjiga / Daniela Živković	2	3	2
11.	Hrvatske narodne knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica : zbornik radova / urednice Tihana Pavičić, Jadranka Slobođanac	2	0	2
12.	Hrvatski znanstveni časopisi : iskustva, gledišta, mogućnosti / urednica Ivana Hebrang Grgić	4	1	2
13.	Hrvatsko knjižničarsko društvo : 14. III. 1940. – 14. III. 2000. : spomenica /	1	1	1

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Broj predmetnih odrednica		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
	uredila Daniela Živković u suradnji s Aleksandrom Horvat i Aleksandrom Malnar			
14.	Informacijska pismenost : teorijski okvir i polazišta / Sonja Špiranec, Mihaela Banek Zorica	1	1	0
15.	Informacijske znanosti i znanje / uredili Slavko Tkalac, Miroslav Tuđman	2	1	0
16.	Informacijske znanosti u procesu promjena / urednica Jadranka Lasić-Lazić	1	6	1
17.	Informacijsko čitanje / Jadranka Lasić Lazić, Marija Laszlo, Damir Boras	0	2	3
18.	Informacijsko ratište i informacijska znanost / Miroslav Tuđman	1	1	1
19.	Istraživanje korisnika baštine / uredila Žarka Vujić	1	0	1
20.	Ivi Maroeviću baštinici u spomen / urednici Žarka Vujić, Marko Špikić	4	4	4
21.	Izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovici 19. stoljeća : (1815. – 1850.) : bibliografija monografskih i serijskih publikacija – građa / Jelena Lakuš	2	5	2
22.	Izložba u knjižnici : priručnik za predstavljanje baštine / Milka Tica	2	5	1
23.	Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	2	3	5
24.	Izvori muzeja u Hrvatskoj / Žarka Vujić	1	2	0
25.	Javno pamćenje : čuvanje različitosti i mogući projekti / Tomislav S. Šola	5	4	5
26.	Karakteristike hrvatske nacionalne i međunarodne znanstvene produkcije u društveno-humanističkim znanostima i umjetničkom području za razdoblje 1991–2005. / Maja Jokić, Krešimir Zauder, Srebrenka Letina	1	2	3
27.	Knjižnica i mediji : zbornik / priredili Ranka Javor, Silko Štefančić	2	1	2
28.	Knjižnice i autorsko pravo / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	2	2	2

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Broj predmetnih odrednica		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
29.	Knjižničarske kompetencije : pogled na razvoj profesije / Dijana Machala	1	1	7
30.	Knjižnična arhitektura : prostor, kultura, identitet / Tatjana Aparac-Jelušić, Sanjica Faletar Tanacković	3	1	3
31.	Komunikacijski obrasci i informacijska znanost / urednici Radovan Vrana, Đilda Pečarić	2	3	5
32.	Kratka povijest knjižnica i nakladnika : s kodovima i aplikacijom / Ivana Hebrang Grgić	5	1	4
33.	Model suradnje narodnih knjižnica i zatvorskog sustava u Republici Hrvatskoj / Željka Bagarić	2	7	4
34.	Modeli znanja i obrada prirodnoga jezika / uredio Miroslav Tuđman	2	0	8
35.	Nakladnici knjiga i nota u Hrvatskoj : adresar / Daniela Živković	1	0	1
36.	Narodna knjižnica : središte kulturnog i društvenog života / Jasna Kovačević	3	1	5
37.	Narodne knjižnice u tranziciji : sociološki aspekti / Dijana Sabolović-Krajina	6	0	5
38.	Obavijest i znanje : s rječnikom osnovnih pojmova / Miroslav Tuđman	2	0	2
39.	Obrada jezika i prikaz znanja / uredili Slavko Tkalac i Miroslav Tuđman	0	0	2
40.	Obrazovanje i status knjižničara u Hrvatskoj do uvođenja studija bibliotekarstva / Ksenija Švenda-Radeljak	2	5	5
41.	Odnosi s medijima i medijske agende : komunikacija odnosa s javnošću – utjecaj odnosa s medijima na postavljanje dnevnih medijskih agendi / Gordana Lesinger	2	4	5
42.	Ogledi o informacijskim znanostima : zbornik radova u čast Tatjane Aparac-Jelušić / urednice Sanjica Faletar Tanacković, Martina Dragija Ivanović	2	1	4
43.	Otvorenost u znanosti i visokom obrazovanju / uredila Ivana Hebrang Grgić	1	1	2

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Broj predmetnih odrednica		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
44.	Pisac i autoritet : bit autorstva i sustav autorizacije vjerskih knjiga u 18. stoljeću / Zoran Velagić	0	3	4
45.	Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj : od početaka do današnjih dana / Josip Stipanov	2	1	2
46.	Predmetna obrada: pogled unaprijed : zbornik radova / uredile Branka Purgarić-Kužić i Sonja Špiranec	4	1	5
47.	Prikazalište znanja / Miroslav Tuđman	1	0	2
48.	Prilozi utemeljenju informacijske znanosti / Tefko Saračević	0	1	5
49.	Salon Ullrich o stotoj obljetnici ili Gostiona (k) stotoj slici / Žarka Vujić	3	4	3
50.	Struktura i organizacija knjižničnih sustava / Srećko Jelušić	1	0	2
51.	Školski knjižničar / Dinka Kovačević, Jasmina Lovrinčević	3	0	5
52.	Teorija informacijske znanosti / Miroslav Tuđman	1	0	1
53.	Teorijske osnove knjižnične znanosti / Tatjana Aparac-Gazivoda	1	1	1
54.	Učenjem do društva znanja : teorija i praksa društveno korisnog učenja / Nives Mikelić Preradović	1	2	0
55.	Uvod u informacijsku znanost / Miroslav Tuđman, Damir Boras, Zdravko Dovedan	1	0	1
56.	Uvod u muzeologiju / Ivo Maroević	1	0	2
57.	Uvod u nakladništvo / Zoran Velagić	2	2	2
58.	Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu / uredile Daniela Živković i Tatjana Nebesny	3	4	6
59.	Znanje o znanju / Jadranka Lasić Lazić	4	2	5
60.	Znanjem do znanja : prilog metodici rada školskog knjižničara / Jasminka Lovrinčević *et al.*	2	1	2
Ukupno dodijeljenih predmetnih odrednica		**119**	**118**	**167**

U tablici 1. vidljivi su brojevi predmetnih odrednica za odabrane jedinice građe u skupnome katalogu pojedinoga knjižničnog sustava. Najveći broj predmetnih odrednica dodijeljen je u sustavu ZaKi (167), potom u sustavu CROLIST (119), a najmanji u sustavu METELwin (118). Iako je između sustava CROLIST i sustava METELwin razlika tek u jednoj predmetnoj odrednici, razlika između sustava ZaKi i ovih dvaju sustava poprilično je velika – 48 predmetnih odrednica između sustava ZaKi i sustava CROLIST, odnosno 49 predmetnih odrednica između sustava ZaKi i sustava METELwin.

Broj predmetnih odrednica u sustavu CROLIST kreće se od 0 do 6, u sustavu METELwin od 0 do 10, a u sustavu ZaKi od 0 do 8.

U tablici 2. donosimo izračun dosljednosti predmetnoga označivanja za svaku jedinicu građe. Da bi se izračunala dosljednost predmetnoga označivanja, potrebno je izbrojiti korištene predmetne odrednice koje su koristila dva knjižnična sustava koja se stavljaju par, definirati iste predmetne odrednice, odnosno one koje se koriste u obama knjižničnim sustavima.

Neke predmetne odrednice iz sustava CROLIST, METELwin i ZaKi uzimane su kao istovjetne. Osim predmetnih odrednica koje su potpuno jednakoga oblika (na primjer pod brojem 6. *cenzura – knjižnice* u CROLIST-u i ZaKiju), jednakim smatramo i one predmetne odrednice:

- koje se neznatno razlikuju u obliku (na primjer pod brojem 1. *arhivsko gradivo – digitalizacija* u CROLIST-u i *arhivska građa – digitalizacija* u METELwinu)
- koje su sinonimi (na primjer pod brojem 9. *knjižničarstvo – moralni i etički aspekti* u CROLIST-u i *knjižničarstvo – etičko i moralno gledište*)
- koje se razlikuju u gramatičkome broju (na primjer pod brojem 55. *informacijske znanosti – udžbenik* u CROLIST-u i *informacijska znanost – udžbenici* u ZaKiju)
- koje su u inverziji (npr. pod brojem 2. *leksikografija – hrvatski jezik* u METELwinu i *hrvatski jezik – leksikografija* u ZaKiju)

Slovo H u tablici 2. označuje izračun po Hooperovoj formuli, a slovo R izračun po Rollingovoj formuli.

Tablica 2. Izračun dosljednosti predmetnoga označivanja.

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	**METELwin**	**ZaKi**
1.	Arhivi i digitalno doba / Vlatka Lemić	• arhivsko gradivo – digitalizacija • informacijska tehnologija – arhivistika • arhivska služba – informacijska tehnologija	• arhivska građa – digitalizacija • arhivistika – informacijska tehnologija • digitalizacija – arhivska građa	• arhivistika – informacijsko komunikacijska tehnologija • arhivsko gradivo – digitalizacija • arhivi – Hrvatska
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	100%	50%	50%	**66,67%**
R	100%	66,67%	66,67%	**77,78%**
2.	Arhivistički rječnik : englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski / Marta Mihaljević, Milica Mihaljević, Hrvoje Stančić	• arhivistika – rječnici	• arhivistika – rječnici • leksikografija – hrvatski jezik	• arhivistika – rječnici • hrvatski jezik – leksikografija
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	50%	100%	**66,67%**
R	66,67%	66,67%	100%	**77,78%**
3.	Cenzura u knjižnicama / Aleksandar Stipčević	• cenzura – knjižnice		• cenzura – knjižnice
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	100%	0%	**33,33%**
R	0%	100%	0%	**33,33%**
4.	Computational language analysis : computer-assisted translation (CAT) and e-language learning (eLL) / edited by Sanja Seljan	• strojno prevođenje – zbornik • elektroničko učenje – primjena – zbornik	• elektroničko učenje – primjena – zbornik • lingvistika – strojno prevođenje	• obrazovanje na daljinu – internet – zbornici • strojno prevođenje – zbornici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	100%	33,33%	33,33%	**55%**
R	100%	50%	50%	**66,67%**
5.	CROVALLEX : valencijski leksikon glagola hrvatskoga jezika / Nives Mikelić Preradović	• hrvatski jezik – glagoli – valentnost • hrvatski jezik – kompjutorska obrada	• CROVALLEX leksikon • hrvatska gramatika – glagoli – klasifikacija • glagoli – klasifikacija – hrvatski jezik	• hrvatski jezik – glagoli – valentnost <lingvistika> • hrvatski jezik – računalna obrada
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
H	25%	100%	25%	**50%**
R	40%	100%	40%	**60%**
6.	Časopisi i znanstvena komunikacija / Ivana Hebrang Grgić	• znanstvena komunikacija – udžbenik	• komunikacija – znanstvena • časopisi – znanstveni • komunikacija – povijest • znanstveni radovi • članci – znanstveni – struktura • znanstveni radovi – kontrola kvalitete • bibliometrija • citiranje – znanstveni radovi • identifikacijske oznake • plagiranje	• znanstvena komunikacija – udžbenici • znanstveni časopisi – udžbenici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	10%	50%	20%	**26,67%**
R	18,18%	66,67%	33,33%	**39,39%**
7.	Devet desetljeća knjižnice u Dugoj Resi / Mirjana Bašić	• Gradska knjižnica i čitaonica, Duga Resa – povijest	• gradska knjižnica i čitaonica – povijest	
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	0%	0%	**0%**
R	0%	0%	0%	**0%**
8.	Digitalizacija / Hrvoje Stančić	• knjižnična građa – digitalizacija • arhivska građa – digitalizacija	• knjižnična građa – digitalizacija • arhivska građa – digitalizacija • digitalizacija – knjižnična građa • skeneri – vrste • boje – skeniranje	
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	40%	0%	0%	**13,33%**
R	57,14%	0%	0%	**19,05%**

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
9.	Digitalni odrast i postdigitalna dobra : kritičko bibliotekarstvo, disruptivni mediji i taktičko obrazovanje / Mario Hibert	• knjižničarstvo – suvremene tehnologije • knjižničarstvo – moralni i etički aspekti • informacijska tehnologija – socijalni aspekti • informacijsko društvo – knjižnice – uloga • moć – sociološko gledište • knjižničarstvo – socijalni aspekti	• disruptivne tehnologije	• informacijsko društvo – kritike • knjižnice : sloboda informiranja • neoliberalizam – kritike • knjižničarstvo – etičko i moralno gledište • knjižničarstvo – razvoj – perspektive • knjižničarstvo : informacijska znanost • knjižnice – društvena uloga • knjižničarstvo – sociopolitičko gledište
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	16,67%	0%	**5,56%**
R	0%	28,57%	0%	**9,52%**
10.	Elektronička knjiga / Daniela Živković	• elektroničke knjige – osnovni pojmovi • nakladništvo – elektroničke publikacije	• elektronička knjiga • izdavaštvo • elektroničke publikacije	• ISBN – primjena – u svijetu • elektronička knjiga – osnovni pojmovi
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	66,67%	33,33%	25%	**41,67%**
R	80%	50%	40%	**56,67%**
11.	Hrvatske narodne knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica : zbornik radova / urednice Tihana Pavičić, Jadranka Slobođanac	• narodne knjižnice – Hrvatska – zbornik • narodne knjižnice – poslovanje – standardi		• narodne knjižnice – razvoj – smjernice • narodne knjižnice – zbornici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	100%	0%	**33,33%**
R	0%	100%	0%	**33,33%**
12.	Hrvatski znanstveni časopisi : iskustva, gledišta, mogućnosti /	• znanstveni časopisi – Hrvatska	• znanstveni časopisi	• znanstveni časopisi –

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
	urednica Ivana Hebrang Grgić	• znanstveni časopisi – baze podataka • znanstveni časopisi – elektroničko izdavaštvo • znanstveni časopisi – vrednovanje		Hrvatska – zbornici • znanstvena komunikacija – Hrvatska – zbornici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	25%	20%	50%	**31,67%**
R	40%	33,33%	66,67%	**46,67%**
13.	Hrvatsko knjižničarsko društvo : 14. III. 1940. – 14. III. 2000. : spomenica / uredila Daniela Živković u suradnji s Aleksandrom Horvat i Aleksandrom Malnar	• Hrvatsko knjižničarsko društvo, Zagreb – spomenica	• HKD – spomenica	• Hrvatsko knjižničarsko društvo – povijest – 1940/2000.
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	100%	100%	100%	**100%**
R	100%	100%	100%	**100%**
14.	Informacijska pismenost : teorijski okvir i polazišta / Sonja Špiranec, Mihaela Banek Zorica	• informacijska pismenost – osnovni pojmovi	• informacijska pismenost – osnovni pojmovi	
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	100%	0%	0%	**33,33%**
R	100%	0%	0%	**33,33%**
15.	Informacijske znanosti i znanje / uredili Slavko Tkalac, Miroslav Tuđman	• informacijske znanosti – osnovni pojmovi • informacijske znanosti – teorija	• informacijska znanost	
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	0%	0%	**16,67%**
R	66,67%	0%	0%	**22,22%**
16.	Informacijske znanosti u procesu promjena / urednica Jadranka Lasić-Lazić	• informacijske znanosti – razvoj	• internet – internet2 – semantički web • digitalizacija – pregled procesa • knjižničarstvo – informacijska služba	• informacijska znanost – razvoj – perspektive

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
			• multimedij – pojam i razvoj • baze podataka • informacijske znanosti	
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	16,67%	100%	16,67%	**44,45%**
R	28,57%	100%	28,57%	**52,38%**
17.	Informacijsko čitanje / Jadranka Lasić Lazić, Marija Laszlo, Damir Boras		• znanstvena literatura – čitanje – priručnik • stručna literatura – čitanje – priručnik	• informacijska pismenost – priručnici • znanstvena literatura – čitanje – metodika • stručna literatura – čitanje – metodika
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	0%	66,67%	**22,22%**
R	0%	0%	80%	**26,67%**
18.	Informacijsko ratište i informacijska znanost / Miroslav Tuđman	• informacijske znanosti – udžbenik	• informacijske znanosti – udžbenik	• informacijska znanost – udžbenici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	100%	100%	100%	**100%**
R	100%	100%	100%	**100%**
19.	Istraživanje korisnika baštine / uredila Žarka Vujić	• muzejski posjetitelji – istraživanje		• muzeji – korisnici – istraživanje – Hrvatska
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	100%	0%	**33,33%**
R	0%	100%	0%	**33,33%**
20.	Ivi Maroeviću baštinici u spomen / urednici Žarka Vujić, Marko Špikić	• Maroević, Ivo – život i djelo • muzeologija – Hrvatska • kulturna baština – Hrvatska • restauratorsko-konzervatorski radovi – Hrvatska	• Maroević – Ivo – život i djelo • muzeologija • spomenička baština • restauratorsko-konzervatorski radovi	• Maroević, Ivo, 1937-2007 • muzeologija – Hrvatska • kulturna baština – konzervacija i restauracija – Hrvatska • konzervatorsko-restauratorska djelatnost – zbornici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
H	100%	100%	100%	**100%**
R	100%	100%	100%	**100%**
21.	Izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovici 19. stoljeća : (1815. – 1850.) : bibliografija monografskih i serijskih publikacija – građa / Jelena Lakuš	• knjige – Dalmacija – 1815.-1850. – katalog • serijske publikacije – Dalmacija – 1815.-1850. – katalog	• knjige • nakladništvo • Dalmacija – bibliografija • tiskarstvo – Dalmacija • izdavaštvo – Dalmacija	• nakladništvo – Dalmacija – 19. st. – bibliografije • tiskarstvo – povijest – Dalmacija – 19. st. – bibliografije
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	16,67%	0%	40%	**18,89%**
R	28,57%	0%	57,14%	**28,57%**
22.	Izložba u knjižnici : priručnik za predstavljanje baštine / Milka Tica	• knjižnice – organizacijska kultura • izložbe – knjižnice	• izložbe – knjižnica – priručnici • baština – predstavljanje • teme – izložbe • knjižnice – izložbena djelatnost • knjižnica Medveščak – izložbe	• izložbe u knjižnici – priručnici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	16,67%	50%	20%	**28,89%**
R	28,57%	66,67%	33,33%	**42,86%**
23.	Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	• knjižničarstvo – moralni i etički aspekti • elektroničko nakladništvo	• knjižničarstvo – etički aspekti • knjižničarstvo – pravna regulativa • elektroničko nakladništvo	• knjižničari – profesionalna etika • knjižnice : sloboda informiranja • knjižnice – internet – javni pristup • elektronička knjiga – osnovni pojmovi • knjižničarstvo – etičko i moralno gledište
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	66,67%	16,67%	14,29%	**32,54%**

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
R	80%	28,57%	25%	**44,52%**
24.	Izvori muzeja u Hrvatskoj / Žarka Vujić	• Muzeji – Hrvatska – Povijest	• muzeji – povijest • umjetničke zbirke – povijest	
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	0%	0%	**16,67%**
R	66,67%	0%	0%	**22,23%**
25.	Javno pamćenje : čuvanje različitosti i mogući projekti / Tomislav S. Šola	• kulturni identitet – Hrvatska • kulturna baština • kulturni pluralizam • muzeji – sociološki aspekti – Hrvatska • Hrvatska – kulturna politika	• kulturna baština • identitet – kulturni – Hrvatska • kulturni identitet – Hrvatska • muzeji – socijalni aspekti – Hrvatska	• kulturna baština – društvena uloga • održivi razvoj : kulturna baština • kulturna baština – Hrvatska • muzeji – projekti – Hrvatska • Hrvatska – kulturni identitet
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	25%	28,57%	**34,52%**
R	66,67%	40%	44,44%	**50,37%**
26.	Karakteristike hrvatske nacionalne i međunarodne znanstvene produkcije u društveno-humanističkim znanostima i umjetničkom području za razdoblje 1991–2005. / Maja Jokić, Krešimir Zauder, Srebrenka Letina	• društveno-humanističke znanosti – produktivnost – Hrvatska – 1991.-2005.	• društveno – humanističke znanosti – produktivnost – Hrvatska – 1991. – 2005. • znanstveni rad – Hrvatska – produktivnost – 1991. – 2005.	• društvene znanosti – produktivnost – Hrvatska – 1991/2005. – bibliometrijski podaci • humanističke znanosti – produktivnost – Hrvatska – 1991/2005. – bibliometrijski podaci • znanstvenici – produktivnost – istraživanje – Hrvatska – 1991/2005.
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	0%	25%	**25%**
R	66,67%	0%	40%	**35,56%**
27.	Knjižnica i mediji : zbornik / priredili Ranka Javor, Silko Štefančić	• knjižnice – informatizacija • multimedijska građa – narodne	• knjižnica – mediji	• knjižnice – informacijsko komunikacijska tehnologija

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
		knjižnice – zbornik		• multimedija – knjižnice – zbornici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	100%	50%	**66,67%**
R	66,67%	100%	66,67%	**77,78%**
28.	Knjižnice i autorsko pravo / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	• autorsko pravo – Hrvatska • knjižnice – autorsko pravo – kopiranje građe	• autorsko pravo – pravna regulativa • knjižnice – autorsko pravo – primjena	• knjižnice – autorsko pravo – primjena • autorsko pravo – Hrvatska – pravni propisi
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	100%	100%	100%	**100%**
R	100%	100%	100%	**100%**
29.	Knjižničarske kompetencije : pogled na razvoj profesije / Dijana Machala	• knjižničari – kompetencije	• knjižničari – kompetencije	• knjižničarstvo – priručnici • knjižničarstvo – razvoj – perspektive • knjižničari – stručno usavršavanje • knjižničarstvo : informacijska znanost • knjižničarstvo – interdisciplinarno gledište • knjižničarstvo – povijest • knjižničari – znanja i vještine
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	100%	14,29%	14,29%	**42,86%**
R	100%	25%	25%	**50%**
30.	Knjižnična arhitektura : prostor, kultura, identitet / Tatjana Aparac-Jelušić, Sanjica Faletar Tanacković	• zgrade knjižnica • arhitektura i društvo • knjižnice i zajednica	• knjižnice i zajednica	• zgrade knjižnica – arhitektura • arhitektura : društvo • knjižnice – društvena uloga
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	33,33%	100%	33,33%	**55,55%**
R	50%	100%	50%	**66,67%**

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
31.	Komunikacijski obrasci i informacijska znanost / urednici Radovan Vrana, Đilda Pečarić	• informacijske znanosti – zbornik • komunikologija – zbornici	• komunikologija – zbornik • informacijske znanosti – zbornik • knjižnice – Republika Hrvatska	• informacijska znanost – zbornici • informacijska znanost – znanstveni rad – vrednovanje – Hrvatska • informacije – interdisciplinarno gledište • knjižnice – informacijsko komunikacijska tehnologija • zatvorske knjižnice
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	66,67%	16,67%	14,29%	**32,54%**
R	80%	28,57%	25%	**44,52%**
32.	Kratka povijest knjižnica i nakladnika : s kodovima i aplikacijom / Ivana Hebrang Grgić	• knjige – povijest • knjižnice – povijest • tiskarstvo – povijest • nakladništvo – povijest • knjižarstvo – povijest	• knjižarstvo – povijest	• knjižnice – povijest • nakladništvo – povijest • knjižnice – povijest – Hrvatska • nakladništvo – povijest – Hrvatska
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	20%	28,57%	0%	**16,19%**
R	33,33%	44,44%	0%	**25,92%**
33.	Model suradnje narodnih knjižnica i zatvorskog sustava u Republici Hrvatskoj / Željka Bagarić	• zatvorske knjižnice – Hrvatska • biblioterapija – zatvorske knjižnice	• zatvorske knjižnice • biblioterapija – zatvorske knjižnice • knjižnice – zatvorske • zatvorenici – knjižnične usluge • narodne knjižnice – zatvorske knjižnice • biblioterapija	• zatvorske knjižnice • biblioterapija • zatvorenici – rehabilitacija – Hrvatska • zatvorenici – informacijske potrebe

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
			• čitanje – psihoterapija	
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	28,57%	20%	22,22%	**23,60%**
R	44,44%	33,33%	36,36%	**38,04%**
34.	Modeli znanja i obrada prirodnoga jezika / uredio Miroslav Tuđman	• informacijske znanosti – eseji i studije • hrvatski jezik – kompjutorska obrada		• Vrančić, Faust, 1551–1617 (Rječnik pet najuglednijih europskih jezika) – računalna obrada • informacijska znanost – epistemološko gledište • upravljanje znanjem – računalna potpora • muzeologija – teorije • hrvatski jezik – računalna obrada • informacije – pretraživanje • osobna imena – morfološke osobine – Hrvatska • jezik – računalna obrada
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	11,11%	0%	**3,70%**
R	0%	20%	0%	**6,67%**
35.	Nakladnici knjiga i nota u Hrvatskoj : adresar / Daniela Živković	• nakladništvo – Hrvatska – adresar		• nakladnici – Hrvatska – adresari – 1997/1998.
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	100%	0%	**33,33%**
R	0%	100%	0%	**33,33%**
36.	Narodna knjižnica : središte kulturnog i društvenog života / Jasna Kovačević	• Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića, Zagreb – vrednovanje	• knjižnična statistika	• Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića (Zagreb) – vrednovanje

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	**METELwin**	**ZaKi**
		• narodne knjižnice – Hrvatska – vrednovanje • knjižnični korisnici – narodne knjižnice – Hrvatska		• knjižnične usluge – vrednovanje – metode • narodne knjižnice – vrednovanje – Hrvatska • knjižničarstvo – istraživanje – metodologija • narodne knjižnice – korisnici – istraživanje – Zagreb
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	60%	0%	**20%**
R	0%	75%	0%	**25%**
37.	Narodne knjižnice u tranziciji : sociološki aspekti / Dijana Sabolović-Krajina	• Knjižnica i čitaonica „Fran Galović”, Koprivnica • narodne knjižnice – Koprivnica • knjižnice i zajednica – Hrvatska • narodne knjižnice – socijalni aspekti – Hrvatska • narodne knjižnice – ciljevi i zadaci – Hrvatska • informacijsko društvo – Hrvatska		• Knjižnica i čitaonica „Fran Galović” (Koprivnica) • narodne knjižnice – društvena uloga – Hrvatska • narodne knjižnice – perspektive – 21. st. • knjižnice – društvena uloga • knjižnice : lokalne zajednice
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	57,14%	0%	**19,05%**
R	0%	72,72%	0%	**24,24%**
38.	Obavijest i znanje : s rječnikom osnovnih pojmova / Miroslav Tuđman	• informacijske znanosti – epistemološki aspekti • informacijske znanosti – rječnik		• informacijska znanost – rječnici • informacijska znanost – studije
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
H	0%	50%	0%	**16,67%**
R	0%	50%	0%	**16,67%**
39.	Obrada jezika i prikaz znanja / uredili Slavko Tkalac i Miroslav Tuđman			• Gundulić, Ivan, 1589–1638 (djela) – rječnici – računalna obrada • znanje – obrada – metode
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	0%	0%	**0%**
R	0%	0%	0%	**0%**
40.	Obrazovanje i status knjižničara u Hrvatskoj do uvođenja studija bibliotekarstva / Ksenija Švenda-Radeljak	• knjižničari – Hrvatska – povijest • knjižničarke – Hrvatska – biobibliografija	• knjižničarstvo – povijest – Hrvatska • knjižničari – stručno usavršavanje • knjižničari – Hrvatska – školovanje • knjižničarke – Hrvatska – biobibliografski podaci • Milčetić – Vanda	• knjižničarstvo – povijest – Hrvatska • knjižničarstvo – Hrvatska – bibliografije • knjižničari – profesije • knjižničari – stručno usavršavanje • knjižničarke – Hrvatska – biobibliografski podaci
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	40%	16,67%	42,86%	**33,18%**
R	57,14%	28,57%	60%	**48,57%**
41.	Odnosi s medijima i medijske agende : komunikacija odnosa s javnošću – utjecaj odnosa s medijima na postavljanje dnevnih medijskih agendi / Gordana Lesinger	• odnosi s javnošću – komunikacijske strategije • odnosi s javnošću – mediji	• politika na televiziji • odnosi s javnošću – komunikacijske strategije • odnosi s javnošću – mediji • komunikacija – politička	• odnosi s javnošću – primjeri iz prakse • televizijsko novinarstvo : odnosi s javnošću • masovni mediji : odnosi s javnošću • odnosi s medijima – priručnici • masovni mediji : politika
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	16,67%	12,50%	**26,39%**
R	66,67%	28,57%	22,22%	**39,15%**

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	**METELwin**	**ZaKi**
42.	Ogledi o informacijskim znanostima : zbornik radova u čast Tatjane Aparac-Jelušić / urednice Sanjica Faletar Tanacković, Martina Dragija Ivanović	• Aparac-Jelušić, Tatjana – život i djelo • informacijske znanosti – zbornik	• informacijske znanosti – zbornik	• Aparac, Tatjana, 1948 – biobibliografski podaci • informacijska znanost – zbornici • knjižničarstvo : informacijska znanost • knjižničarstvo – Hrvatska – zbornici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	50%	25%	**41,67%**
R	66,67%	66,67%	40%	**57,78%**
43.	Otvorenost u znanosti i visokom obrazovanju / uredila Ivana Hebrang Grgić	• slobodan pristup informacijama	• visokoškolsko obrazovanje	• sloboda informiranja – visoko školstvo • sloboda informiranja – znanstvene ustanove
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	0%	0%	**0%**
R	0%	0%	0%	**0%**
44.	Pisac i autoritet : bit autorstva i sustav autorizacije vjerskih knjiga u 18. stoljeću / Zoran Velagić		• autorstvo – povijest • autorsko djelo – pravno gledište • hrvatska religiozna književnost – 18. st.	• autorstvo – povijest • hrvatska književnost – religijske teme – 18. st. • autorstvo – studije • cenzura – knjige – Hrvatska – 18. st.
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	0%	16,67%	**5,56%**
R	0%	0%	28,57%	**9,52%**
45.	Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj : od početaka do današnjih dana / Josip Stipanov	• knjižnice – Hrvatska – povijest • knjižničarstvo – Hrvatska – povijest	• knjižničarstvo	• knjižnice – povijest – Hrvatska • knjižničarstvo – povijest – Hrvatska
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	100%	50%	**66,67%**
R	66,67%	100%	66,67%	**77,78%**

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	METELwin	ZaKi
46.	Predmetna obrada: pogled unaprijed : zbornik radova / uredile Branka Purgarić-Kužić i Sonja Špiranec	• predmetno označivanje – Hrvatska – kongresi • predmetno označivanje – kongresi • knjižnična klasifikacija – kongresi • povezani podaci – kongresi	• povezani podaci – kongresi	• predmetno označivanje – Hrvatska – zbornici • predmetno označivanje – zbornici • povezani podaci • knjižnična klasifikacija – teorija i praksa • FRSAD (konceptualni model)

	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	25%	80%	20%	**41,67%**
R	40%	88,89%	33,33%	**54,07%**

47.	Prikazalište znanja / Miroslav Tuđman	• informacijske znanosti – epistemološki aspekti		• Kuhn, Thomas Samuel, 1922-1996 (Struktura znanstvenih revolucija) • informacijska znanost – epistemološko gledište

	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	50%	0%	**16,67%**
R	0%	66,67%	0%	**22,22%**

48.	Prilozi utemeljenju informacijske znanosti / Tefko Saračević		• informacijske znanosti – teorija	• Saračević, Tefko, 1930 – biobibliografski podaci • informacijska znanost – studije • informacije – pretraživanje – vrednovanje • informacijsko-referalna služba – knjižnice – vrednovanje • digitalne knjižnice – vrednovanje

	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	0%	20%	**6,67%**
R	0%	0%	33,33%	**11,11%**

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	**METELwin**	**ZaKi**
49.	Salon Ullrich o stotoj obljetnici ili Gostiona (k) stotoj slici / Žarka Vujić	• Ullrich, Antun – život i djelo • umjetničke galerije – Zagreb • Zagreb – likovni život – 20. st.	• Salon Ullrich – Zagreb • Ullrich – Antun • umjetničke galerije – Zagreb • Zagreb – likovni život – 20. st.	• Ullrich, Antun, 1872-1938 – život i djelo • Galerija Ulrich (Zagreb) – povijest – 1909/2009. • Zagreb – kulturni život – 19/20. st.
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	75%	50%	75%	**66,67%**
R	85,71%	66,67%	85,71%	**79,36%**
50.	Struktura i organizacija knjižničnih sustava / Srećko Jelušić	• knjižnični sustavi – planiranje		• knjižnični sustavi – struktura i organizacija • knjižnični sustavi – razvoj – Hrvatska
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	50%	0%	**16,67%**
R	0%	66,67%	0%	**22,22%**
51.	Školski knjižničar / Dinka Kovačević, Jasmina Lovrinčević	• knjižničari • školske knjižnice – priručnik • školske knjižnice – Hrvatska		• školske knjižnice – uloga i zadaci • školske knjižnice – poslovanje – Hrvatska • knjižničari – cjeloživotno obrazovanje • knjižničari – metodika rada – školske knjižnice • knjižničari – profesije
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	60%	0%	**20%**
R	0%	75%	0%	**25%**
52.	Teorija informacijske znanosti / Miroslav Tuđman	• informacijske znanosti – teorija		• informacijska znanost – udžbenici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	100%	0%	**33,33%**
R	0%	100%	0%	**33,33%**
53.	Teorijske osnove knjižnične znanosti / Tatjana Aparac-Gazivoda	• knjižničarstvo – teorija	• bibliotekarstvo	• knjižničarstvo – teorije

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	**METELwin**	**ZaKi**
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	100%	100%	100%	**100%**
R	100%	100%	100%	**100%**
54.	Učenjem do društva znanja : teorija i praksa društveno korisnog učenja / Nives Mikelić Preradović	• društveno korisno učenje – priručnici	• društveno korisno učenje – priručnik • društvo znanja	
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	0%	0%	**16,67%**
R	66,67%	0%	0%	**22,22%**
55.	Uvod u informacijsku znanost / Miroslav Tuđman, Damir Boras, Zdravko Dovedan	• informacijske znanosti – udžbenik		• informacijska znanost – udžbenici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	100%	0%	**33,33%**
R	0%	100%	0%	**33,33%**
56.	Uvod u muzeologiju / Ivo Maroević	• muzeologija – osnovni pojmovi		• muzeologija – udžbenici • muzeologija – bibliografije
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	0%	50%	0%	**16,67%**
R	0%	66,67%	0%	**22,22%**
57.	Uvod u nakladništvo / Zoran Velagić	• nakladništvo – priručnici • tiskarstvo – priručnik	• nakladništvo – priručnik • elektronička knjiga – definicija	• nakladništvo – priručnici • tiskarstvo – priručnici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	100%	50%	**66,67%**
R	66,67%	100%	66,67%	**77,78%**
58.	Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu / uredile Daniela Živković i Tatjana Nebesny	• Horvat, Aleksandra – biobibliografija • knjižničarstvo • knjižničarstvo – Hrvatska	• Horvat – Aleksandra – bibliografija • digitalni mediji • autorska prava • knjižnice – društvena uloga	• Horvat, Aleksandra, 1947 – bibliografije • sloboda informiranja – zbornici • knjižnice : sloboda informiranja • knjižničari – cjeloživotno obrazovanje

Redni broj	Naslov / podatak o odgovornosti	Predmetne odrednice		
		CROLIST	**METELwin**	**ZaKi**
				• digitalni mediji – autorsko pravo – zaštita • knjižnice – društvena uloga – zbornici
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	16,67%	12,5%	42,86%	**24,01%**
R	28,57%	22,22%	60%	**36,93%**
59.	Znanje o znanju / Jadranka Lasić Lazić	• organizacija znanja – knjižničarstvo – načela • organizacija znanja – načela • klasifikacija – načela • knjižnična klasifikacija – načela	• klasifikacija • pretraživanje	• knjižnična klasifikacija • knjižnična klasifikacija – teorija i praksa • organizacija znanja • dokumentacijski jezici • informacije – pretraživanje
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	20%	28,57%	0%	**16,19%**
R	33,33%	44,44%	0%	**25,92%**
60.	Znanjem do znanja : prilog metodici rada školskog knjižničara / Jasminka Lovrinčević *et al*.	• školske knjižnice – informacijsko obrazovanje • školske knjižnice – planiranje	• školske knjižnice	• knjižničari – metodika rada – školske knjižnice – zbornici • školske knjižnice – uloga i zadaci
	CROLIST – METELwin	CROLIST – ZaKi	METELwin – ZaKi	**Srednja vrijednost**
H	50%	33,33%	0%	**27,77%**
R	66,67%	50%	0%	**38,89%**

Kao što je prikazano u tablici 2, iz istraživanja se može vidjeti da je, od ukupno 60 jedinica građe, samo kod triju jedinica građe (5%) dosljednost predmetnoga označivanja jednaka nuli. Ako se promotre samo parovi kod kojih je računata dosljednost predmetnoga označivanja, uočit će se da se takvi parovi javljaju kod 31 jedinice građe (51,67%). Takvim jedinicama građe u jednome ili dvama promatranim knjižničnim sustavima predmetne odrednice ili nisu dodijeljene ili se ne podudaraju. Kod 57 jedinica građe primijećen je određen

stupanj dosljednosti među predmetnim odrednicama. U tablici 3. donosi se pregled tih jedinica građe te postotak dosljednosti.

Tablica 3. Jedinice građe u istraživanju kod kojih postoji dosljednost predmetnoga označivanja.

Redni broj	Redni broj u uzorku	Naslov / podatak o odgovornosti	Dosljednost označivanja (%)	
			H	R
1.	1.	Arhivi i digitalno doba / Vlatka Lemić	66,67	77,78
2.	2.	Arhivistički rječnik : englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski / Marta Mihaljević, Milica Mihaljević, Hrvoje Stančić	66,67	77,78
3.	3.	Cenzura u knjižnicama / Aleksandar Stipčević	33,33	33,33
4.	4.	Computational language analysis : computer-assisted translation (CAT) and e-language learning (eLL) / edited by Sanja Seljan	55	66,67
5.	5.	CROVALLEX : valencijski leksikon glagola hrvatskoga jezika / Nives Mikelić Preradović	50	60
6.	6.	Časopisi i znanstvena komunikacija / Ivana Hebrang Grgić	26,67	39,39
7.	8.	Digitalizacija / Hrvoje Stančić	13,33	19,05
8.	9.	Digitalni odrast i postdigitalna dobra : kritičko bibliotekarstvo, disruptivni mediji i taktičko obrazovanje / Mario Hibert	5,56	9,52
9.	10.	Elektronička knjiga / Daniela Živković	41,67	56,67
10.	11.	Hrvatske narodne knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica : zbornik radova / urednice Tihana Pavičić, Jadranka Slobođanac	33,33	33,33
11.	12.	Hrvatski znanstveni časopisi : iskustva, gledišta, mogućnosti / urednica Ivana Hebrang Grgić	31,67	46,67
12.	13.	Hrvatsko knjižničarsko društvo : 14. III. 1940. – 14. III. 2000. : spomenica / uredila Daniela Živković u suradnji s Aleksandrom Horvat i Aleksandrom Malnar	100	100
13.	14.	Informacijska pismenost : teorijski okvir i polazišta / Sonja Špiranec, Mihaela Banek Zorica	33,33	33,33
14.	15.	Informacijske znanosti i znanje / uredili Slavko Tkalac, Miroslav Tuđman	16,67	22,22
15.	16.	Informacijske znanosti u procesu promjena / urednica Jadranka Lasić-Lazić	44,45	52,38
16.	17.	Informacijsko čitanje / Jadranka Lasić Lazić, Marija Laszlo, Damir Boras	22,22	26,67
17.	18.	Informacijsko ratište i informacijska znanost / Miroslav Tuđman	100	100
18.	19.	Istraživanje korisnika baštine / uredila Žarka Vujić	33,33	33,33
19.	20.	Ivi Maroeviću baštinici u spomen / urednici Žarka Vujić, Marko Špikić	100	100

Redni broj	Redni broj u uzorku	Naslov / podatak o odgovornosti	Dosljednost označivanja (%)	
			H	R
20.	21.	Izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovici 19. stoljeća : (1815. – 1850.) : bibliografija monografskih i serijskih publikacija – građa / Jelena Lakuš	18,89	28,57
21.	22.	Izložba u knjižnici : priručnik za predstavljanje baštine / Milka Tica	28,89	42,86
22.	23.	Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	32,54	44,52
23.	24.	Izvori muzeja u Hrvatskoj / Žarka Vujić	16,67	22,23
24.	25.	Javno pamćenje : čuvanje različitosti i mogući projekti / Tomislav S. Šola	34,52	50,37
25.	26.	Karakteristike hrvatske nacionalne i međunarodne znanstvene produkcije u društveno-humanističkim znanostima i umjetničkom području za razdoblje 1991–2005. / Maja Jokić, Krešimir Zauder, Srebrenka Letina	25	35,56
26.	27.	Knjižnica i mediji : zbornik / priredili Ranka Javor, Silko Štefančić	66,67	77,78
27.	28.	Knjižnice i autorsko pravo / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	100	100
28.	29.	Knjižničarske kompetencije : pogled na razvoj profesije / Dijana Machala	42,86	50
29.	30.	Knjižnična arhitektura : prostor, kultura, identitet / Tatjana Aparac-Jelušić, Sanjica Faletar Tanacković	55,55	66,67
30.	31.	Komunikacijski obrasci i informacijska znanost / urednici Radovan Vrana, Đilda Pečarić	32,54	44,52
31.	32.	Kratka povijest knjižnica i nakladnika : s kodovima i aplikacijom / Ivana Hebrang Grgić	16,19	25,92
32.	33.	Model suradnje narodnih knjižnica i zatvorskog sustava u Republici Hrvatskoj / Željka Bagarić	23,60	38,04
33.	34.	Modeli znanja i obrada prirodnoga jezika / uredio Miroslav Tuđman	3,70	6,67
34.	35.	Nakladnici knjiga i nota u Hrvatskoj : adresar / Daniela Živković	33,33	33,33
35.	36.	Narodna knjižnica : središte kulturnog i društvenog života / Jasna Kovačević	20	25
36.	37.	Narodne knjižnice u tranziciji : sociološki aspekti / Dijana Sabolović-Krajina	19,05	24,24
37.	38.	Obavijest i znanje : s rječnikom osnovnih pojmova / Miroslav Tuđman	16,67	16,67
38.	40.	Obrazovanje i status knjižničara u Hrvatskoj do uvođenja studija bibliotekarstva / Ksenija Švenda-Radeljak	33,18	48,57
39.	41.	Odnosi s medijima i medijske agende : komunikacija odnosa s javnošću – utjecaj odnosa s medijima na	26,39	39,15

Redni broj	Redni broj u uzorku	Naslov / podatak o odgovornosti	Dosljednost označivanja (%)	
			H	R
		postavljanje dnevnih medijskih agendi / Gordana Lesinger		
40.	42.	Ogledi o informacijskim znanostima : zbornik radova u čast Tatjane Aparac-Jelušić / urednice Sanjica Faletar Tanacković, Martina Dragija Ivanović	41,67	57,78
41.	44.	Pisac i autoritet : bit autorstva i sustav autorizacije vjerskih knjiga u 18. stoljeću / Zoran Velagić	5,56	9,52
42.	45.	Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj : od početaka do današnjih dana / Josip Stipanov	66,67	77,78
43.	46.	Predmetna obrada: pogled unaprijed : zbornik radova / uredile Branka Purgarić-Kužić i Sonja Špiranec	41,67	54,07
44.	47.	Prikazalište znanja / Miroslav Tuđman	16,67	22,22
45.	48.	Prilozi utemeljenju informacijske znanosti / Tefko Saračević	6,67	11,11
46.	49.	Salon Ullrich o stotoj obljetnici ili Gostiona (k) stotoj slici / Žarka Vujić	66,67	79,36
47.	50.	Struktura i organizacija knjižničnih sustava / Srećko Jelušić	16,67	22,22
48.	51.	Školski knjižničar / Dinka Kovačević, Jasmina Lovrinčević	20	25
49.	52.	Teorija informacijske znanosti / Miroslav Tuđman	33,33	33,33
50.	53.	Teorijske osnove knjižnične znanosti / Tatjana Aparac-Gazivoda	100	100
51.	54.	Učenjem do društva znanja : teorija i praksa društveno korisnog učenja / Nives Mikelić Preradović	16,67	22,22
52.	55.	Uvod u informacijsku znanost / Miroslav Tuđman, Damir Boras, Zdravko Dovedan	33,33	33,33
53.	56.	Uvod u muzeologiju / Ivo Maroević	16,67	22,22
54.	57.	Uvod u nakladništvo / Zoran Velagić	66,67	77,78
55.	58.	Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu / uredile Daniela Živković i Tatjana Nebesny	24,01	36,93
56.	59.	Znanje o znanju / Jadranka Lasić Lazić	16,19	25,92
57.	60.	Znanjem do znanja : prilog metodici rada školskog knjižničara / Jasminka Lovrinčević *et al.*	27,77	38,89
Srednja vrijednost za jedinice građe kod kojih je primijećen postotak dosljednosti označivanja			**37,49**	**44,89**
Srednja vrijednost za sve jedinice građe u istraživanju			**35,62**	**42,64**

Kao što je vidljivo u tablici 3, dosljednost predmetnoga istraživanja u uzorku kreće se od 3,7% po Hooperovoj formuli, odnosno 6,67% po Rolingovoj formuli do 100%. Ako se promotri samo srednja vrijednost jedinica građe kod kojih je primijećena dosljednost predmetnoga označivanja, ona je na razini od 37,49% po Hooperovoj formuli, odnosno 44,89% po Rollingovoj formuli. No ako pogledamo srednju vrijednost za sve jedinice građe u istraživanju, ona je 35,62% po Hooperovoj formuli, odnosno 42,64% po Rollingovoj formuli. Razlika nije velika jer je dosljednost predmetnoga označivanja odsutna tek kod triju jedinica građe. Savršena dosljednost (100%) javlja se tek kod pet jedinica građe (8,33%).

Što se tiče dosljednosti predmetnoga označivanja u parovima, odnosno na razini dvaju knjižničnih sustava, najveća je razina dosljednosti ustanovljena između knjižničnih sustava CROLIST i ZaKi te knjižničnih sustava CROLIST i METELwin, a najmanja između knjižničnih sustava METELwin i ZaKi.

Tablica 4. Dosljednost predmetnoga označivanja između knjižničnih sustava CROLIST i ZaKi.

Redni broj	**Redni broj u uzorku**	**Naslov / podatak o odgovornosti**	**Dosljednost označivanja (%)**	
			H	**R**
1.	1.	Arhivi i digitalno doba / Vlatka Lemić	50	66,67
2.	2.	Arhivistički rječnik : englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski / Marta Mihaljević, Milica Mihaljević, Hrvoje Stančić	50	66,67
3.	3.	Cenzura u knjižnicama / Aleksandar Stipčević	100	100
4.	4.	Computational language analysis : computer-assisted translation (CAT) and e-language learning (eLL) / edited by Sanja Seljan	33,33	50
5.	5.	CROVALLEX : valencijski leksikon glagola hrvatskoga jezika / Nives Mikelić Preradović	100	100
6.	6.	Časopisi i znanstvena komunikacija / Ivana Hebrang Grgić	50	66,67
7.	9.	Digitalni odrast i postdigitalna dobra : kritičko bibliotekarstvo, disruptivni mediji i taktičko obrazovanje / Mario Hibert	16,67	28,57
8.	10.	Elektronička knjiga / Daniela Živković	33,33	50
9.	11.	Hrvatske narodne knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica : zbornik radova / urednice Tihana Pavičić, Jadranka Slobođanac	100	100
10.	12.	Hrvatski znanstveni časopisi : iskustva, gledišta, mogućnosti / urednica Ivana Hebrang Grgić	20	33,33

11.	13.	Hrvatsko knjižničarsko društvo : 14. III. 1940. – 14. III. 2000. : spomenica / uredila Daniela Živković u suradnji s Aleksandrom Horvat i Aleksandrom Malnar	100	100
12.	16.	Informacijske znanosti u procesu promjena / urednica Jadranka Lasić-Lazić	100	100
13.	18.	Informacijsko ratište i informacijska znanost / Miroslav Tuđman	100	100
14.	19.	Istraživanje korisnika baštine / uredila Žarka Vujić	100	100
15.	20.	Ivi Maroeviću baštinici u spomen / urednici Žarka Vujić, Marko Špikić	100	100
16.	22.	Izložba u knjižnici : priručnik za predstavljanje baštine / Milka Tica	50	66,67
17.	23.	Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	16,67	28,57
18.	25.	Javno pamćenje : čuvanje različitosti i mogući projekti / Tomislav S. Šola	25	40
19.	27.	Knjižnica i mediji : zbornik / priredili Ranka Javor, Silko Štefančić	100	100
20.	28.	Knjižnice i autorsko pravo / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	100	100
21.	29.	Knjižničarske kompetencije : pogled na razvoj profesije / Dijana Machala	14,29	25
22.	30.	Knjižnična arhitektura : prostor, kultura, identitet / Tatjana Aparac-Jelušić, Sanjica Faletar Tanacković	100	100
23.	31.	Komunikacijski obrasci i informacijska znanost / urednici Radovan Vrana, Đilda Pečarić	16,67	28,57
24.	32.	Kratka povijest knjižnica i nakladnika : s kodovima i aplikacijom / Ivana Hebrang Grgić	28,57	44,44
25.	33.	Model suradnje narodnih knjižnica i zatvorskog sustava u Republici Hrvatskoj / Željka Bagarić	20	33,33
26.	34.	Modeli znanja i obrada prirodnoga jezika / uredio Miroslav Tuđman	11,11	20
27.	35.	Nakladnici knjiga i nota u Hrvatskoj : adresar / Daniela Živković	100	100
28.	36.	Narodna knjižnica : središte kulturnog i društvenog života / Jasna Kovačević	60	75
29.	37.	Narodne knjižnice u tranziciji : sociološki aspekti / Dijana Sabolović-Krajina	57,14	72,72
30.	38.	Obavijest i znanje : s rječnikom osnovnih pojmova / Miroslav Tuđman	50	50
31.	40.	Obrazovanje i status knjižničara u Hrvatskoj do uvođenja studija bibliotekarstva / Ksenija Švenda-Radeljak	16,67	28,57
32.	41.	Odnosi s medijima i medijske agende : komunikacija odnosa s javnošću – utjecaj odnosa s medijima na postavljanje dnevnih medijskih agendi / Gordana Lesinger	16,67	28,57

33.	42.	Ogledi o informacijskim znanostima : zbornik radova u čast Tatjane Aparac-Jelušić / urednice Sanjica Faletar Tanacković, Martina Dragija Ivanović	50	66,67
34.	45.	Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj : od početaka do današnjih dana / Josip Stipanov	100	100
35.	46.	Predmetna obrada: pogled unaprijed : zbornik radova / uredile Branka Purgarić-Kužić i Sonja Špiranec	80	88,89
36.	47.	Prikazalište znanja / Miroslav Tuđman	50	66,67
37.	49.	Salon Ullrich o stotoj obljetnici ili Gostiona (k) stotoj slici / Žarka Vujić	50	66,67
38.	50.	Struktura i organizacija knjižničnih sustava / Srećko Jelušić	50	66,67
39.	51.	Školski knjižničar / Dinka Kovačević, Jasmina Lovrinčević	60	75
40.	52.	Teorija informacijske znanosti / Miroslav Tuđman	100	100
41.	53.	Teorijske osnove knjižnične znanosti / Tatjana Aparac-Gazivoda	100	100
42.	55.	Uvod u informacijsku znanost / Miroslav Tuđman, Damir Boras, Zdravko Dovedan	100	100
43.	56.	Uvod u muzeologiju / Ivo Maroević	50	66,67
44.	57.	Uvod u nakladništvo / Zoran Velagić	100	100
45.	58.	Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu / uredile Daniela Živković i Tatjana Nebesny	12,5	22,22
46.	59.	Znanje o znanju / Jadranka Lasić Lazić	28,57	44,44
47.	60.	Znanjem do znanja : prilog metodici rada školskog knjižničara / Jasminka Lovrinčević *et al.*	33,33	50
Srednja vrijednost za jedinice građe kod kojih je primijećen postotak dosljednosti označivanja između CROLIST-a i ZaKija			**59,59**	**68,45**
Srednja vrijednost za sve jedinice građe u istraživanju			**46,68**	**53,62**

U tablici 4. vidljivo je da između knjižničnih sustava CROLIST i ZaKi postoji dosljednost predmetnoga označivanja kod 47 jedinica građe (78,33%). Dosljednost se kreće od 11,11% prema Hooperovoj formuli, odnosno 20% prema Rollingovoj formuli do 100% prema objema formulama. Savršena dosljednost od 100% javlja se kod 17 jedinica građe (36,17%). Od 47 jedinica građe, samo ih 16 prema Hooperovoj formuli, odnosno 13 prema Rollingovoj formuli ima dosljednost predmetnoga označivanja manju od 50%

Tablica 5. Dosljednost predmetnoga označivanja između knjižničnih sustava CROLIST i METELwin.

Redni broj	Redni broj u uzorku	Naslov / podatak o odgovornosti	Dosljednost označivanja (%)	
			H	R
1.	1.	Arhivi i digitalno doba / Vlatka Lemić	100	100
2.	2.	Arhivistički rječnik : englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski / Marta Mihaljević, Milica Mihaljević, Hrvoje Stančić	50	66,67
3.	4.	Computational language analysis : computer-assisted translation (CAT) and e-language learning (eLL) / edited by Sanja Seljan	100	100
4.	5.	CROVALLEX : valencijski leksikon glagola hrvatskoga jezika / Nives Mikelić Preradović	25	4
5.	6.	Časopisi i znanstvena komunikacija / Ivana Hebrang Grgić	10	18,18
6.	8.	Digitalizacija / Hrvoje Stančić	40	57,14
7.	10.	Elektronička knjiga / Daniela Živković	66,67	80
8.	12.	Hrvatski znanstveni časopisi : iskustva, gledišta, mogućnosti / urednica Ivana Hebrang Grgić	25	40
9.	13.	Hrvatsko knjižničarsko društvo : 14. III. 1940. – 14. III. 2000. : spomenica / uredila Daniela Živković u suradnji s Aleksandrom Horvat i Aleksandrom Malnar	100	100
10.	14.	Informacijska pismenost : teorijski okvir i polazišta / Sonja Špiranec, Mihaela Banek Zorica	100	100
11.	15.	Informacijske znanosti i znanje / uredili Slavko Tkalac, Miroslav Tuđman	50	66,67
12.	16.	Informacijske znanosti u procesu promjena / urednica Jadranka Lasić-Lazić	16,67	28,57
13.	18.	Informacijsko ratište i informacijska znanost / Miroslav Tuđman	100	100
14.	20.	Ivi Maroeviću baštinici u spomen / urednici Žarka Vujić, Marko Špikić	100	100
15.	21.	Izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovici 19. stoljeća : (1815. – 1850.) : bibliografija monografskih i serijskih publikacija – građa / Jelena Lakuš	16,67	28,57
16.	22.	Izložba u knjižnici : priručnik za predstavljanje baštine / Milka Tica	16,67	28,57
17.	23.	Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	66,67	80
18.	24.	Izvori muzeja u Hrvatskoj / Žarka Vujić	50	66,67
19.	25.	Javno pamćenje : čuvanje različitosti i mogući projekti / Tomislav S. Šola	50	66,67
20.	26.	Karakteristike hrvatske nacionalne i međunarodne znanstvene produkcije u društveno-humanističkim znanostima i umjetničkom području za razdoblje	50	66,67

		1991–2005. / Maja Jokić, Krešimir Zauder, Srebrenka Letina		
21.	27.	Knjižnica i mediji : zbornik / priredili Ranka Javor, Silko Štefančić	50	66,67
22.	28.	Knjižnice i autorsko pravo / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	100	100
23.	29.	Knjižničarske kompetencije : pogled na razvoj profesije / Dijana Machala	100	100
24.	30.	Knjižnična arhitektura : prostor, kultura, identitet / Tatjana Aparac-Jelušić, Sanjica Faletar Tanacković	33,33	50
25.	31.	Komunikacijski obrasci i informacijska znanost / urednici Radovan Vrana, Đilda Pečarić	66,67	80
26.	32.	Kratka povijest knjižnica i nakladnika : s kodovima i aplikacijom / Ivana Hebrang Grgić	20	33,33
27.	33.	Model suradnje narodnih knjižnica i zatvorskog sustava u Republici Hrvatskoj / Željka Bagarić	28,57	44,44
28.	40.	Obrazovanje i status knjižničara u Hrvatskoj do uvođenja studija bibliotekarstva / Ksenija Švenda-Radeljak	40	57,14
29.	41.	Odnosi s medijima i medijske agende : komunikacija odnosa s javnošću – utjecaj odnosa s medijima na postavljanje dnevnih medijskih agendi / Gordana Lesinger	50	66,67
30.	42.	Ogledi o informacijskim znanostima : zbornik radova u čast Tatjane Aparac-Jelušić / urednice Sanjica Faletar Tanacković, Martina Dragija Ivanović	50	66,67
31.	45.	Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj : od početaka do današnjih dana / Josip Stipanov	50	66,67
32.	46.	Predmetna obrada: pogled unaprijed : zbornik radova / uredile Branka Purgarić-Kužić i Sonja Špiranec	25	40
33.	49.	Salon Ullrich o stotoj obljetnici ili Gostiona (k) stotoj slici / Žarka Vujić	75	85,71
34.	53.	Teorijske osnove knjižnične znanosti / Tatjana Aparac-Gazivoda	100	100
35.	54.	Učenjem do društva znanja : teorija i praksa društveno korisnog učenja / Nives Mikelić Preradović	50	66,67
36.	57.	Uvod u nakladništvo / Zoran Velagić	50	66,67
37.	58.	Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu / uredile Daniela Živković i Tatjana Nebesny	16,67	28,57
38.	59.	Znanje o znanju / Jadranka Lasić Lazić	20	33,33
39.	60.	Znanjem do znanja : prilog metodici rada školskog knjižničara / Jasminka Lovrinčević *et al.*	50	66,67
Srednja vrijednost za jedinice građe kod kojih je primijećen postotak dosljednosti označivanja između CROLIST-a i METELwina			**54,07**	**64,55**
Srednja vrijednost za sve jedinice građe u istraživanju			**35,14**	**41,96**

Između knjižničnih sustava CROLIST i METELwin dosljednost predmetnoga označivanja zabilježena je kod 39 jedinica građe (65%), što je vidljivo iz tablice 5. Dosljednost se kreće od 10% prema Hooperovoj formuli, odnosno samo 4% prema Rollingovoj formuli pa do 100% prema objema formulama. Savršena dosljednost od 100% zabilježena je samo kod devet jedinica građe (23,08%) između ovih dvaju knjižničnih sustava. Ako gledamo prema Hooperovoj formu, 14 jedinica građe (35,89%) ima dosljednost predmetnoga označivanja manju od 50%, odnosno 11 jedinica građe (28,21%) ako gledamo prema Rollingovoj formuli.

Tablica 6. Dosljednost predmetnoga označivanja između knjižničnih sustava METELwin i ZaKi.

Redni broj	Redni broj u uzorku	Naslov / podatak o odgovornosti	Dosljednost označivanja (%)	
			H	R
1.	1.	Arhivi i digitalno doba / Vlatka Lemić	50	66,67
2.	2.	Arhivistički rječnik : englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski / Marta Mihaljević, Milica Mihaljević, Hrvoje Stančić	100	100
3.	4.	Computational language analysis : computer-assisted translation (CAT) and e-language learning (eLL) / edited by Sanja Seljan	33,33	50
4.	5.	CROVALLEX : valencijski leksikon glagola hrvatskoga jezika / Nives Mikelić Preradović	25	40
5.	6.	Časopisi i znanstvena komunikacija / Ivana Hebrang Grgić	20	33,33
6.	8.	Digitalizacija / Hrvoje Stančić	13,33	19,05
7.	10.	Elektronička knjiga / Daniela Živković	25	40
8.	12.	Hrvatski znanstveni časopisi : iskustva, gledišta, mogućnosti / urednica Ivana Hebrang Grgić	50	66,67
9.	13.	Hrvatsko knjižničarsko društvo : 14. III. 1940. – 14. III. 2000. : spomenica / uredila Daniela Živković u suradnji s Aleksandrom Horvat i Aleksandrom Malnar	100	100
10.	16.	Informacijske znanosti u procesu promjena / urednica Jadranka Lasić-Lazić	16,67	28,57
11.	17.	Informacijsko čitanje / Jadranka Lasić Lazić, Marija Laszlo, Damir Boras	66,67	80
12.	18.	Informacijsko ratište i informacijska znanost / Miroslav Tuđman	100	100
13.	20.	Ivi Maroeviću baštinici u spomen / urednici Žarka Vujić, Marko Špikić	100	100
14.	21.	Izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovici 19. stoljeća : (1815. – 1850.) : bibliografija monografskih i serijskih publikacija – građa / Jelena Lakuš	40	57,14

15.	22.	Izložba u knjižnici : priručnik za predstavljanje baštine / Milka Tica	20	33,33
16.	23.	Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	14,29	25
17.	25.	Javno pamćenje : čuvanje različitosti i mogući projekti / Tomislav S. Šola	28,57	44,44
18.	26.	Karakteristike hrvatske nacionalne i međunarodne znanstvene produkcije u društveno-humanističkim znanostima i umjetničkom području za razdoblje 1991–2005. / Maja Jokić, Krešimir Zauder, Srebrenka Letina	25	40
19.	27.	Knjižnica i mediji : zbornik / priredili Ranka Javor, Silko Štefančić	50	66,67
20.	28.	Knjižnice i autorsko pravo / Aleksandra Horvat, Daniela Živković	100	100
21.	29.	Knjižničarske kompetencije : pogled na razvoj profesije / Dijana Machala	14,29	25
22.	30.	Knjižnična arhitektura : prostor, kultura, identitet / Tatjana Aparac-Jelušić, Sanjica Faletar Tanacković	33,33	50
23.	31.	Komunikacijski obrasci i informacijska znanost / urednici Radovan Vrana, Đilda Pečarić	14,29	25
24.	33.	Model suradnje narodnih knjižnica i zatvorskog sustava u Republici Hrvatskoj / Željka Bagarić	22,22	36,36
25.	40.	Obrazovanje i status knjižničara u Hrvatskoj do uvođenja studija bibliotekarstva / Ksenija Švenda-Radeljak	42,86	60
26.	41.	Odnosi s medijima i medijske agende : komunikacija odnosa s javnošću – utjecaj odnosa s medijima na postavljanje dnevnih medijskih agendi / Gordana Lesinger	12,5	22,22
27.	42.	Ogledi o informacijskim znanostima : zbornik radova u čast Tatjane Aparac-Jelušić / urednice Sanjica Faletar Tanacković, Martina Dragija Ivanović	25	40
28.	44.	Pisac i autoritet : bit autorstva i sustav autorizacije vjerskih knjiga u 18. stoljeću / Zoran Velagić	16,67	28,57
29.	45.	Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj : od početaka do današnjih dana / Josip Stipanov	50	66,67
30.	46.	Predmetna obrada: pogled unaprijed : zbornik radova / uredile Branka Purgarić-Kužić i Sonja Špiranec	20	33,33
31.	48.	Prilozi utemeljenju informacijske znanosti / Tefko Saračević	20	33,33
32.	49.	Salon Ullrich o stotoj obljetnici ili Gostiona (k) stotoj slici / Žarka Vujić	75	85,71
33.	53.	Teorijske osnove knjižnične znanosti / Tatjana Aparac-Gazivoda	100	100
34.	57.	Uvod u nakladništvo / Zoran Velagić	50	66,67
35.	58.	Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu / uredile Daniela Živković i Tatjana Nebesny	42,86	60

Srednja vrijednost za jedinice građe kod kojih je primijećen postotak dosljednosti označivanja između METELwina i ZaKija	**43,34**	**54,96**
Srednja vrijednost za sve jedinice građe u istraživanju	**25,28**	**32,06**

U tablici 6. vidljivo je kako je između knjižničnih sustava METELwin i ZaKi primijećena najmanja dosljednost predmetnoga označivanja. Od 60 jedinica građe u uzorku, dosljednost između ovih dvaju knjižničnih sustava primijećena je kod 35 jedinica građe (58,33%). Dosljednost predmetnoga označivanja kreće se od 12,50% prema Hooperovoj formuli, odnosno 19,05% prema Rollingovoj formuli pa sve do 100% prema objema formulama. Od 35 jedinica građe, kod 22 jedinice građe (62,86%) zamijećena je dosljednost manja od 50% prema Hooperovoj formuli, odnosno kod 17 jedinica građe (48,57%) prema Rollingovoj formuli.

4.5. Rasprava

Istraživanje o dosljednosti predmetnoga označivanja pokazalo je ponajprije da postoji razlika u broju dodijeljenih predmetnih odrednica koje su se dodjeljivale u različitim knjižničnim sustavima. Najveći je broj predmetnih odrednica dodijeljen u knjižničnome sustavu ZaKi (167), s prosječnim brojem predmetnih odrednica u uzorku od 2,78. Nakon njega slijedi knjižnični sustav CROLIST sa 119 dodijeljenih predmetnih odrednica, odnosno s prosječnim brojem predmetnih odrednica od 1,98. Najmanje predmetnih odrednica dodijeljeno je u knjižničnome sustavu METELwin (118), s prosječnim brojem od 1,96 predmetnih odrednica. METELwin je i knjižnični sustav s najviše jedinica građe kojima nije dodijeljena nijedna predmetna odrednica, čak 14, što je dvostruko više nego u ZaKiju (6) i CROLIST-u (4). Iz ovoga se može zaključiti da korisnici teoretski najveću šansu pronalaska željene građe imaju u knjižničnome sustavu ZaKi.

CROLIST je po broju dodijeljenih predmetnih odrednica bliži METELwinu nego ZaKiju. Označivanje predmeta u sklopu knjižničnoga sustava ZaKi[30] obavlja prema *Pravilniku*

[30] Gospodin Marin Juraga, redaktor predmetnoga kataloga Knjižnica grada Zagreba, u e-poruci autoru ovoga rada istaknuo je da u stvaranju kontroliranoga rječnika predmetnih odrednica mogu sudjelovati svi djelatnici (i Knjižnica grada Zagreba i ostalih knjižnica koje koriste baze podataka inicijalno stvorene u njima) koji prođu edukaciju o predmetnome označivanju koja traje 50–100 sati, ovisno o potrebama. U sustavu ZaKi na poslovima predmetnoga označivanja zaposleno je oko 24 ljudi, od čega je samo četvero izvan Knjižnica grada Zagreba, i svi oni sudjeluju u stvaranju kontroliranoga rječnika predmetnih odrednica. Pri stvaranju baze kontroliranih predmetnih odrednica Knjižnica grada Zagreba koriste se svi dostupni relevantni izvori, npr. Hrvatski opći leksikon, Hrvatska enciklopedija, Pravni leksikon. Predmetne se odrednica najčešće provjeravaju i uspoređuju u bazama nekoliko knjižnica, npr. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Library of Congress u

za predmetni katalog Dušanke Štrbac i Mirjane Vujić,[31] iz kojega se vidi da se „dokumentu, u pravilu, dodjeljuje onoliko predmetnih odrednica koliko ima predmeta",[32] odnosno ne ograničava se broj predmetnih odrednica za jedinicu građe. Tek pojedinim vrstama građe, na primjer „udžbenicima i priručnicima u pravilu se dodjeljuje jedna predmetna odrednica".[33] U knjižničnome sustavu METELwin predmetno se označivanje ne obavlja prema određenome pravilniku,[34] a za knjižnični sustav CROLIST informacije o predmetnome označivanju nisu dobivene. U teoriji, postojanje većega broja predmetnih odrednica prvi je korak prema osiguravanju uspješnijega pretraživanja, no to svakako nije jedini čimbenik koji čini kvalitetu predmetnoga označivanja.

Kod izračuna dosljednosti predmetnoga označivanja u uzorku za sva tri knjižnična sustava, došlo se do rezultata koji su donekle zadovoljavajući, no mogli bi biti i puno bolji. Dosljednost predmetnoga označivanja prema Hooperovoj formuli, koja je stroža, iznosi 35,62%. Prema Rollingovoj formuli, koja u obzir uzima ponavljanje pojmova, dosljednost predmetnoga označivanja iznosi 42,64%. Ovakvi rezultati očekivani su „s obzirom na nedostatak tradicije predmetnoga označivanja u hrvatskome knjižničarstvu (osim iznimaka poput Knjižnice Božidara Adžije u Zagrebu)".[35] Ovakvi „visoki" postoci dosljednosti predmetnoga označivanja rezultat su toga što su se neke predmetne odrednice uzimale kao istovjetne. Ovakvi rezultati dosljednosti predmetnoga istraživanja slažu se i s drugim svjetskim istraživanjima, u kojima je dosljednost varirala od 4% do 82%.[36] Gledajući taj raspon, rezultati ovoga istraživanja nalaze se otprilike u sredini, ovisno o tome gledamo li rezultat prema Hooperovoj ili Rollingovoj formuli. Razni su čimbenici koji mogu pridonijeti većoj dosljednosti predmetnoga označivanja, kao što su korištenje istoga nadziranog rječnika ili korištenje istoga pravilnika ili priručnika. U Hrvatskoj toga nema, ne postoji javno objavljen

Washingtonu, Bibliothèque national de France itd. Detaljnije informacije o predmetnome označivanju nalaze se u cjelovitoj e-poruci u prilogu 2.

[31] Juraga, M. Predmetno označivanje u knjižničnim katalozima nove generacije : katalog Knjižnica grada Zagreba. // Predmetna obrada : pogled unaprijed : zbornik radova / uredile Branka Purgarić-Kužić i Sonja Špiranec. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017. Str. 166.

[32] Štrbac D.; M. Vujić. Nav. dj., str. 17.

[33] Štrbac D.; M. Vujić. Nav. dj., str. 17.

[34] Gospodin Danko Tkalec iz tvrke Point d. o. o., koja održava knjižnični sustav METELwin, ističe da upisivanje predmetnica danas u knjižničarstvu postaje tek pomoćno sredstvo i naziva ih „reliktom". Smatra da je nemoguće uz neko djelo predvidjeti i upisati sve predmetnice koje su relevantne ili bi u nekome trenutku zatrebale. Detaljne informacije nalaze se u cjelovitoj e-poruci u prilogu 3.

[35] Petr Balog, K.; I. Majlinger Tanocki. Nav. dj., str. 94.

[36] Markey, K. Interindexer consistency tests : a literature review and report of a test of consistency in indexing visual materials. // Library & Information Science Research 6, 2(1984), 155–177. Citirano prema: Petr Balog, K.; I. Majlinger Tanocki. Nav. dj., str. 95.

popis nadziranih predmetnih odrednica[37] tako da, i u slučaju da se koristi nadzirani rječnik, ima neslaganja među sustavima.

Ako se pogleda dosljednost na razini dvaju knjižničnih sustava, odnosno parova, vidjet će se da je dosljednost predmetnoga označivanja između dvaju parova podjednaka, dok treći par odskače. Prema Hooperovoj formuli rezultati su 59,59% za par CROLIST – ZaKi, 54,07% za par CROLIST – METELwin i 43,3% za par METELwin – ZaKi. Najveća se dosljednost, dakle, primjećuje između CROLIST-a i ZaKija. Prema Rollingovoj poredak je isti, ali uz malo manje razlike: 68,45% za par CROLIST – ZaKi, 64,45% za par CROLIST – METELwin i 54,96% za par METELwin – ZaKi. Na temelju ovih rezultata zaključuje se da parovi CROLIST i ZaKi te CROLIST i METELwin češće biraju iste predmetne odrednice, odnosno predmetni se stručnjaci više slažu oko predmeta jedinice građe. Zanimljivo je primijetiti da iako je razlika u broju predmetnih odrednica između CROLISTA i METELwina samo jedna predmetna odrednica, puno je veća razlika u dosljednosti predmetnoga označivanja između CROLIST-a i ZaKija te METELwina i ZaKija nego između CROLIST-a i ZaKija te CROLIST-a i METELwina. Broj predmetnih odrednica očito nema velikoga utjecaja na izračun dosljednosti predmetnoga označivanja. Za dosljednost je važnije da postoji slaganje na konceptualnoj razini između predmetnih stručnjaka koji odlučuju o tome što je predmet neke jedinice građe.

[37] Kongresna knjižnica u Washingtonu u Sjedinjenim Američkim Državama svoj popis predmetnih odrednica počela je objavljivati još na početku 20. stoljeća, a redovito su izlazila i nova izdanja s promjenama. Godine 2012. izašlo je 34. izdanje ovih predmetnih odrednica, a pristup im uz pretplatu moguć na mrežnoj stranici *Classification Web*. Dostupno na: https://classweb.org/ [citirano: 2021-08-08].

5. ZAKLJUČAK

Dio tematike svojstven je dokumentu i prema tome je objektivan, no drugi dio tematike određen je svrhom korištenja dokumenta, pa je samim time i subjektivan.[38] Ta se subjektivnost može nadvladati na različite načine, na primjer korištenjem istoga nadziranog rječnika, pravilnika, priručnika, stručnost knjižničara za određen(e) predmet(e) i sl. No jasno je da je subjektivnost teško ukloniti.

Cilj je ovoga rada bio prikazati rezultate istraživanja dosljednosti predmetnoga označivanja u trima hrvatskim knjižničnim sustavima – CROLIST-u, METELwinu i ZaKiju. Istraživanje se temeljilo na 60 jedinica građe koje postoje u svim trima knjižničnim sustavima, a predmetno su označene barem u jednome.

Istraživanje je krenulo od hipoteze da se predmetno označivanje jedinica građe ne podudara u različitim knjižničnim sustavima. Postavljenu hipotezu potvrdili su rezultati istraživanja. Iz istraživanja možemo vidjeti razlike u predmetnome označivanju u trima knjižničnim sustavima. Razlog je tim razlikama nepostojanje jedinstvenoga računalnog programa hrvatskih narodnih knjižnica, stoga su knjižnice izgradile vlastitu praksu predmetnoga označivanja. Valja napomenuti da postoje *Pravilnik za predmetni katalog* Dušanke Štrbac i Mirjane Vujić te *Pravilnik i priručnik za predmetne odrednice* Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, no oni se različito i nedosljedno primjenjuju u knjižnicama.

Dosljednost predmetnoga označivanja među svim istraživanim jedinicama građe relativno je niska. Prema Hooperovoj formuli iznosi 35,62%, a prema Rollingovoj formuli 42,64%. Smatra se da bi prihvatljiva razina slaganja bila otprilike između 50% i 60%.[39] Podaci navedeni u istraživanju pokazuju da je sličnost između istraživanih knjižničnih sustava jednaka neovisno o formuli izračuna dosljednosti predmetnoga označivanja. Prema Hooperovoj formuli, kao i prema Rollingovoj, najveća je dosljednost predmetnoga označivanja zabilježena između knjižničnih sustava CROLIST i ZaKi. Iznenađujuće je da gotovo jednak broj dodijeljenih predmetnih odrednica u knjižničnim sustavima CROLIST i METELwin ne utječe na dosljednost predmetnoga označivanja. Dobiveni podaci nastojali su se protumačiti detaljnijim uvidom u praksu označivanja u okviru knjižničnih sustava koji su se istraživali u ovome radu. Iz e-poruka poruka dvaju predmetnih stručnjaka (KGZ i METELwin) razvidno je

[38] Špiranec, S. Nav. dj., str. 5.
[39] Usp. Petr Balog, K.; I. Majlinger Tanocki. Nav. dj., str. 97.

da postoje oprečni stavovi kada je u pitanju predmetno označivanje građe. Iz Knjižnica grada Zagreba potvrdili su da se brinu o razvoju predmetnoga sustava i stvaranju kontroliranoga rječnika predmetnih odrednica. Predmetni sustav jednak je za sve knjižnice koje koriste knjižnični sustav ZaKi. S druge strane, u knjižničnome sustavu METELwin ne vodi se takva briga oko predmetnoga označivanja. Smatraju da upisivanje predmetnih odrednica u knjižničarstvu danas postaje tek pomoćno sredstvo. Svaka je knjižnica koja koristi ovaj knjižnični sustav individualna i predmetno označuje građu prema svojim potrebama. Zbog toga u METELwinu ne postoji jedinstveni kontrolirani rječnik; smatraju da bi ga bilo nemoguće formirati i teško da bi zadovoljio svakoga.

Izostanak predmetnih odrednica u knjižničnome sustavu za posljedicu će imati neuspjeh korisnika koji u katalogu pretražuje građu prema predmetu. Ako predmet, odnosno predmetna odrednica nije dodijeljena jedinici građe, ona se ne može pronaći u takvome pretraživanju. Istraživanje Tine Gross, Arlene G. Taylor i Daniela Joudreya pokazalo je da bi pri tematskim pretraživanjima ključnim riječima, čak i u uvjetima kada su u katalozima prisutni bibliografski zapisi obogaćeni „tablicama sadržaja i sažecima, otprilike 27% rezultata bilo bi izgubljeno da nema predmetnih odrednica".[40]

Uzorak na kojemu se radilo ovo istraživanje nije velik, no autor ovoga rada smatra da se i na ovome uzorku može doći do određenih zaključaka o dosljednosti predmetnoga označivanja u hrvatskim knjižnicama.

Često se napominje da je korisnik onaj za kojega se katalog izrađuje, no čini se da ne vodi previše računa o korisnikovu općem znanju i poznavanju određenih predmetnih područja. U Hrvatskoj, relativno maloj zemlji, postoji previše internih pravila za izradu predmetnih kataloga. Bilo bi znatno jednostavnije kada bi se postigao nekakav dogovor unutar hrvatske knjižničarske zajednice te se pristupilo izradi jedinstvenih pravila za predmetni katalog za sve hrvatske knjižnice. Na taj bi se način olakšala i pouka korisnika pri pretraživanju mrežnih kataloga i pronalaženju potrebnih informacija.

[40] Gross, T.; A. G. Taylor; D. N. Joudrey. Still a lot to lose : the role of controlled vocabulary in keyword searching. // Cataloging & Classification Quarterly 53, 1(2015), 1–39.

6. LITERATURA

1. Aparac-Gazivoda, T. Teorijske osnove knjižnične znanosti. Zagreb : Filozofski fakultet, 1993.

2. Doležal, V. Predmetna obrada u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu : povratak načelima. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 49, 2(2006), 33–49

3. Drtina, J. Der Schlagwortkatalog. Leipzig : Verlag für Buch- und Bibliothekwesen, 1961.

4. Hooper, R. S. Indexer consistency tests : origin, measurement, results, and utilization. Bethesda : IBM Corporation, 1965.

5. Juraga, M. Predmetno označivanje u knjižničnim katalozima nove generacije : katalog Knjižnica grada Zagreba. // Predmetna obrada : pogled unaprijed : zbornik radova / uredile Branka Purgarić-Kužić i Sonja Špiranec. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017. Str. 163–182.

6. Lancaster, F. W. Indexing and abstracting in theory and practice. London : Facet, 2003. Str. 68.

7. Lasić-Lazić, J. Sadržajna obradba danas i pravci razvoja. // Predmetna obradba : ishodišta i smjernice : zbornik radova / uredile Jadranka Lasić-Lazić, Jelica Leščić, Jasna Petric. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1998. Str. 23–32.

8. Lasić-Lazić, J. Znanje o znanju. Zagreb : Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 1996.

9. Leininger, K. Interindexer consistency in PsycINFO. // Journal of Librarianship and Information Science 32, 1(2000), 4–8.

10. Leščić, J. Univerzalna decimalna klasifikacija : priručnik za knjižničare i shema za narodne knjižnice. Zagreb : Naklada Nediljko Dominović, 2012.

11. Library of Congress. Library of Congress Subject Headings. [citirano: 2021-08-14]. Dostupno na: https://id.loc.gov/authorities/subjects.html.

12. Library of Congress. Classification web. [citirano: 2021-08-08]. Dostupno na: https://classweb.org/.

13. Markey, K. Interindexer consistency tests : a literature review and report of a test of consisteny in indexing visual materials. // Library & Information Science Research 6, 2(1984), 155–177.

14. Medelyan, O.; I. Witten. Measuring inter-indexer consistency using a thesaurus. // Proceedings of the ACM/IEEE Joint Conference on Digital Libraries / JCDL06: Joint Conference on Digital Libraries 2006. New York : Association for Computing Machinery, 2006.

15. Mikačić, M. Teorijske osnove sustava za predmetno označivanje. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1996.

16. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Pravilnik i priručnik za predmetne odrednice. [citirano 2021-08-14]. Dostupno na: http://ps.nsk.hr/helpdoc/Impresum.html.

17. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Predmetna katalogizacija. [citirano: 2021-08-14]. Dostupno na: http://katalogizacija.nsk.hr/predmetna-katalogizacija/.

18. Petr Balog, K.; I. Majlinger Tanocki Dosljednost predmetnog označivanja u elektroničke građe u mrežnim katalozima hrvatskih narodnih knjižnica. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 57, 1–3(2014), 69–103.

19. Rolling, L. Indexing consistency, quality and efficiency. // Information Processing & Management 17, 2(1981), 69–76.

20. Špiranec, S. Subjektivna paradigma sadržajnog označivanja. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 57, 1–3(2014), 1–14.

21. Štrbac, Dušanka; Mirjana Vujić. Pravilnik za predmetni katalog. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 2004.

22. Tadić, K. Rad u knjižnici. [citirano: 2021-08-14]. Dostupno na: http://www.ffzg.unizg.hr/infoz/biblio/nastava/dz/text/pog4a.htm#19.

23. Gross, T.; A. G. Taylor; D. N. Joudrey. Still a lot to lose : the role of controlled vocabulary in keyword searching. // Cataloging & Classification Quarterly 53, 1(2015), 1–39.

24. Vaughan Hughes, A.; P. Rafferty. Inter-indexer consistency in graphic materials indexing at the National Library of Wales. // Journal of Documentation 67, 1(2011), 9–32.

7. POPIS TABLICA

Tablica 1. Broj predmetnih odrednica dodijeljenih jedinicama građe. 10

Tablica 2. Izračun dosljednosti predmetnoga označivanja. 15

Tablica 3. Jedinice građe u istraživanju kod kojih postoji dosljednost predmetnoga označivanja. 32

Tablica 4. Dosljednost predmetnoga označivanja između knjižničnih sustava CROLIST i ZaKi. 35

Tablica 5. Dosljednost predmetnoga označivanja između knjižničnih sustava CROLIST i METELwin. 38

Tablica 6. Dosljednost predmetnoga označivanja između knjižničnih sustava METELwin i ZaKi. 40

8. PRILOZI

Prilog 1. Bibliografski podaci proučavanih jedinica građe

1. Lemić, V. Arhivi i digitalno doba. Zagreb : Naklada Ljevak, 2019.
2. Mihaljević, M.; M. Mihaljević; H. Stančić. Arhivistički rječnik : englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2015.
3. Stipčević, A. Cenzura u knjižnicama. Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 1992.
4. Seljan, S. (ur.). Computational language analysis : computer-assisted translation (CAT) and e-language learning (eLL). Zagreb : Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti, 2012.
5. Mikelić Preradović, N. CROVALLEX : valencijski leksikon glagola hrvatskoga jezika. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2019.
6. Hebrang Grgić, I. Časopisi i znanstvena komunikacija. Zagreb : Naklada Ljevak, 2016.
7. Bašić, M. Devet desetljeća knjižnice u Dugoj Resi. Duga Resa : Gradska knjižnica i čitaonica, 2015.
8. Stančić, H. Digitalizacija. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2009.
9. Hibert, M. Digitalni odrast i postdigitalna dobra : kritičko bibliotekarstvo, disruptivni mediji i taktičko obrazovanje. Zagreb : Multimedijalni institut, Institut za političku ekologiju, 2018.
10. Živković, D. Elektronička knjiga. Zagreb : Multigraf, 2001.
11. Pavičić, T.; J. Slobođanac (ur.). Hrvatske narodne knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica : zbornik radova. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2004.
12. Hebrang Grgić, I. (ur.). Hrvatski znanstveni časopisi : iskustva, gledišta, mogućnosti. Zagreb : Školska knjiga, 2015.
13. Živković, D. (ur.). Hrvatsko knjižničarsko društvo : 14. III. 1940. - 14. III. 2000. : spomenica. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2000.

14. Špiranec, S.; M. Banek Zorica. Informacijska pismenost : teorijski okvir i polazišta. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2008.
15. Tkalac, S.; M. Tuđman (ur.). Informacijske znanosti i znanje. Zagreb : Zavod za informacijske studije, 1990.
16. Lasić-Lazić, J. (ur.). Informacijske znanosti u procesu promjena. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2005.
17. Lasić-Lazić, J.; M. Laszlo, D. Boras. Informacijsko čitanje. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2008.
18. Tuđman, M. Informacijsko ratište i informacijska znanost. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2008.
19. Vujić, Ž. (ur.). Istraživanje korisnika baštine. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2014.
20. Vujić, Ž.; M. Špikić (ur.). Ivi Maroeviću baštinici u spomen. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2009.
21. Lakuš, J. Izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovici 19. stoljeća : (1815. – 1850.) : bibliografija monografskih i serijskih publikacija – građa. Split : Književni krug, 2005.
22. Tica, M. Izložba u knjižnici : priručnik za predstavljanje baštine. Zagreb : Naklada Jurčić, 2017.
23. Horvat, A.; D. Živković. Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2012.
24. Vujić, Ž. Izvori muzeja u Hrvatskoj. Zagreb : Art magazin Kontura, 2007.,
25. Šola, T. Javno pamćenje : čuvanje različitosti i mogući projekti. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2014.
26. Jokić, M.; K. Zauder; S. Letina. Karakteristike hrvatske nacionalne i međunarodne znanstvene produkcije u društveno-humanističkim znanostima i umjetničkom području za razdoblje 1991–2005. Zagreb : Institut za društvena istraživanja, 2012.
27. Javor, R. (ur.). Knjižnica i mediji : zbornik. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 2006.

28. Horvat, A.; D. Živković. Knjižnice i autorsko pravo. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2009.
29. Machala, D. Knjižničarske kompetencije : pogled na razvoj profesije. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2015.
30. Aparac, T.; S. Faletar Tanacković. Knjižnična arhitektura : prostor, kultura, identitet. Zagreb : Naklada Ljevak, 2020.
31. Vrana, R.; Đ. Pečarić. Komunikacijski obrasci i informacijska znanost. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2014.
32. Hebrang Grgić, I. Kratka povijest knjižnica i nakladnika : s kodovima i aplikacijom. Zagreb : Naklada Ljevak, 2018.
33. Bagarić, Ž. Model suradnje narodnih knjižnica i zatvorskoga sustava u Republici Hrvatskoj. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2014.
34. Tuđman, M. (ur.). Modeli znanja i obrada prirodnoga jezika. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2003.
35. Živković, D. Nakladnici knjiga i nota u Hrvatskoj : adresar. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 1997.
36. Kovačević, J. Narodna knjižnica : središte kulturnog i društvenog života. Zagreb : Naklada Ljevak, 2017.
37. Sobolović-Krajina, D. Narodne knjižnice u tranziciji : sociološki aspekti. Koprivnica : Meridijani, 2020.
38. Tuđman, M. Obavijest i znanje : s rječnikom osnovnih pojmova. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1990.
39. Tkalac, S.; M. Tuđman. Obrada jezika i prikaz znanja. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1993.
40. Švenda-Radeljak, K. Obrazovanje i status knjižničara u Hrvatskoj do uvođenja studija bibliotekarstva. Zagreb : Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2018.
41. Lesinger, G. Odnosi s medijima i medijske agende : komunikacija odnosa s javnošću : utjecaj odnosa s medijima na postavljanje dnevnih medijskih agendi. Osijek : Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera, 2018.

42. Faletar Tanacković, S.; M. Dragija-Ivanović (ur.). Ogledi o informacijskim znanostima : zbornik radova u čast Tatjane Aparac-Jelušić. Osijek : Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera; Zadar : Sveučilište u Zadru, 2016.
43. Hebrang Grgić, I. (ur.). Otvorenost u znanosti i visokom obrazovanju. Zagreb : Školska knjiga, 2018.
44. Velagić, Z. Pisac i autoritet : bit autorstva i sustav autorizacije vjerskih knjiga u 18. stoljeću. Zagreb : Naklada Ljevak, 2010.
45. Stipanov, J. Povijest knjižnica i knjižničarstva u Hrvatskoj : od početaka do današnjih dana. Zagreb : Školska knjiga, 2015.
46. Purgarić-Kužić, B.; S. Špiranec (ur.). Predmetna obrada : pogled unaprijed : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2017.
47. Tuđman, M. Prikazalište znanja. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2003.
48. Saračević, T. Prilozi utemeljenju informacijske znanosti. Osijek : Filozofski fakultet, 2006.
49. Vujić, Ž. Salon Ullrich o stotoj obljetnici ili Gostiona (k) stotoj slici. Zagreb : Art magazin Kontura, 2010.
50. Jelušić, S. Struktura i organizacija knjižničnih sustava. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1992.
51. Kovačević, D.; J. Lovrinčević. Školski knjižničar. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2012.
52. Tuđman, M. Teorija informacijske znanosti. 3. dopunjeno izd. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2014.
53. Aparac-Gazivoda, T. Teorijske osnove knjižnične znanosti. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1993.
54. Mikelić Preradović, N. Učenjem do društva znanja : teorija i praksa društveno korisnog učenja. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2009.
55. Tuđman, M.; D. Boras; Z. Dovedan. Uvod u informacijsku znanost. Zagreb : školska knjiga, 1992.

56. Maroević, I. Uvod u muzeologiju. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1993.
57. Velagić, Z. Uvod u nakladništvo. Osijek : Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, 2013.
58. Živković, D.; T. Nebesny. Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2016.
59. Lasić-Lazić, J. Znanje o znanju. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1996.
60. Lovrinčević, J.; D. Kovačević; J. Lasić-Lazić; Mihaela Banek Zorica. Znanjem do znanja : prilog metodici rada školskog knjižničara. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2005.

Prilog 2. E-poruka Marina Jurage o predmetnome označivanju u Knjižnicama grada Zagreba

Poštovani,

1. U Knjižnicama grada Zagreba, kao i u ostalim knjižnicama koje koriste baze podataka inicijalno stvorene u KGZ-u, u stvaranju kontroliranog rječnika predmetnih odrednica mogu učestvovati svi djelatnici koji prođu edukaciju u predmetnom označivanju. Edukacija traje cca 50–100 sati, ovisno o potrebama. Edukaciju vrše redaktor predmetnog kataloga i djelatnici Knjižnice Božidara Adžije. Knjižnica Božidara Adžije započinje stvarati svoj predmetni sustav od 1951. g. i matična je knjižnica za predmetnu obradu unutar Knjižnica grada Zagreba. To znači da osim edukacije brine i o kontroli, redakturi predmetnih odrednica i općenito o razvoju predmetnog sustava. U integriranom sustavu ZAKI knjižnica, koje koriste baze inicijalno stvorene u KGZ-u, trenutno je na poslovima predmetnog označivanja zaposleno dvadesetak ljudi unutar KGZ-a i 4 čovjeka izvan KGZ-a. Svi oni sudjeluju u stvaranju kontroliranog rječnika predmetnih odrednica. Većini djelatnika ovo je samo jedan od segmenata poslova koji rade, obavljaju i poslove informacijske službe, katalogizacije itd.

2. Pri stvaranju baze kontroliranih predmetnih odrednica KGZ-a koriste se svi dostupni relevantni izvori. To znači da se pojam provjerava za početak najčešće u *Hrvatskom općem leksikonu*, *Hrvatskoj enciklopediji* ili pojedinom leksikonu/rječniku/tezaurusu za pojedinu struku – npr. *Pravni leksikon*. Pojmovi se svakako, pogotovo ako postoji neka nedoumica oko njih provjeravaju u kontroliranim rječnicima predmetnih odrednica pojedinih knjižnica u Hrvatskoj i svijetu – da bi im se utvrdio točan naziv, ili da se pronađu svi sinonimni nazivi, ili da se odijele od drugih homonimnih naziva, također i da se provjeri s čim pojedini pojam unakrsno povezati u hijerarhijsku i asocijativnu mrežu pojmova Najčešće se predmetne odrednice provjeravaju i uspoređuju u bazama ovih knjižnica:

a) NSK

http://katalog.nsk.hr/F/Q2AVEU185FBGYR1AE27S8NHYYKPLFRLSDYXFTMDP6KYE941I4N-23359?func=find-e-0&local_base=nsk10 (na prvom mjestu jer su odrednice na hrvatskom jeziku) – nije nužno da će se usvojiti svaki naziv predmetne odrednice koji se u toj normativnoj bazi pronađe – KGZ njeguje svoju bazu kontroliranog rječnika predmetnih

odrednica i ponekad se semantički ili sintaktički neka rješenja iz NSK ne mogu primijeniti u našem sustavu)

b) Kongresna knjižnica u Washingtonu ili LCSH SKOS

https://authorities.loc.gov/, http://id.loc.gov/authorities/subjects.html (knjižnični predmetni sustav s najdužom tradicijom u svijetu – bogati bazen odrednica, uvijek korisno pogledati npr. sustav unakrsnih uputnica ili pojedine definicije za odrednice, pogotovo one manje poznate – ako se ne pronađe u NSK (jer NSK prevodi i adaptira odrednice iz LC-a)

c) Bibliothèque nationale de France

https://catalogue.bnf.fr/recherche-sujets.do?pageRech=rsu (vrlo dobro razrađen sustav, često sa dobro definiranim opsegom pojmova – blizak nam je također jer se koriste UNIMARC-om kao i KGZ)

d) Nacionalna knjižnica Slovenije – SGC – splošni geslovnik COBISS.SI

https://plus.si.cobiss.net/opac7/sgc (bliskost jezika i tema – iz zajedničke prošlosti)

e) Nacionalna knjižnica Češke – Národní knihovny ČR

https://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&CON_LNG=CZE (također bliskost jezika)

f) Njemačka nacionalna knjižnica – DEUTSCHE NATIONALBIBLIOTHEK

https://portal.dnb.de/opac.htm;jsessionid=tm2nM3Bt2PdIQ8UpQCal0yEomp_AxVaF8JiDZfLd.prod-fly8?view=redirect%3A%2Fopac.htm&dodServiceUrl=https%3A%2F%2Fportal.dnb.de%2Fd

Pored ovih knjižničnih izvora služimo se i nekim relevantnim *web*-bazama s kontroliranim rječnikom, npr. Art & Architecture Thesaurus® Online https://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/aat/ ili npr. Eurovocov thesaurus https://eur-lex.europa.eu/homepage.html. Ako odrednicu nije moguće normirati, odnosno ne pronalazi se provjeravanjem svih ovih gore navedenih izvora – pisanih i *online*, tada pokušavamo provjeriti da li pojam postoji i u drugim izvorima poput Wikipedije. Za Wikipedijom se poseže tek kada se iscrpe svi ovi „relevantniji" izvori. Bazu kontroliranog rječnika predmetnih odrednica Knjižnica grada Zagreba možete pretraživati na stranici *web*-

kataloga: https://katalog.kgz.hr/ – u funkciji Pregledavanje ili na samoj stranici Pretraživanje, u odjeljku predmetnih preglednih zapisa.

S poštovanjem,

Marin Juraga

redaktor predmetnog kataloga Knjižnica grada Zagreba

Prilog 3. E-poruka Danka Tkaleca o predmetnim odrednicama u knjižničnome sustavu METELwin

Poštovani,

svaka je knjižnica individualna i osim nekoliko kategorija, tipa vrsta građe, vrsta otpisa i sl. (pogotovo za školske knjižnice), svatko stvara svoj vlastiti tezaurus.

To se pokazalo puno fleksibilnije i učinkovitije nego da ga netko nameće s obzirom na to da svaka knjižnica ima svoje specifičnosti i potrebe.

Današnje stanje napretka informatike (po pitanju kapaciteta, brzine i mogućnosti baza podataka) anulira neke od starih pretpostavki u knjižničarstvu koje su bile namijenjene lakšem snalaženju među podacima.

Naš sustav odavno se okrenuo drukčijem načinu prikaza podataka.

Na primjer, odavno koristimo sintetizirani zahtjev za rezultate (poput Googlea) gdje se u upit upisuje bilo koja kombinacija pojmova.

Zbog toga su nas jako napadali, ali možete primijetiti da unatrag godinu-dvije svi prelaze upravo na to.

Što bolji upit – to precizniji odgovor. Naravno, mi nemamo reklame, pa početak liste nije kompromitiran plaćenim podacima.

Isto tako, oduvijek koristimo sustav jednostavnih predmetnica jer danas kompleksne i hijerarhijske predmetnice uglavnom nemaju (osim u specifičnim situacijama) više smisla.

Količine podataka sve su veće i u velikim su bazama „predmetna stabla" uglavnom nepraktična.

Zajednička (djelomično) kooperativna je baza UDK oznaka, a jedinstvena je NLM baza.

Osim ključnih riječi, jednakovrijedne srodne normative su i „Žanrovi", „Vrste" i „Kategorije" koja je višerazinska, a sve se opet mogu samostalno definirati.

Knjižnice koje to žele i imaju potrebu mogu koristiti kombinaciju pretraživanja *metatagova* i/ili *fullteksta*, pa je tako pretraživanje još kvalitetnije i daje konkretnije podatke.

Primjer:

U mojoj knjižnici (Point d.o.o. (foi.hr) pokušajte tražiti pojam „Oton Kučera".

Nakon toga uključite „prekidač" *Fulltekst* i pokušajte ponovo.

Pojavit će se mnogo više rezultata, s tim da će se kod nekih (pogotovo digitaliziranih) prikazati i poveznica *Rezultati u tekstu* koji otvaraju novu dimenziju.

Tako se npr. može saznati mnogo detalja o životu, radu i utjecaju Otona Kučere.

Od suhih podataka o knjigama koje je napisao ili uredio, skupština na kojima je sudjelovao, hobija kojima se bavio pa do oglasa u kojima je prodavao namještaj prije nego se selio.

Ovaj primjer dao sam zbog toga jer se sjećam da je prije desetak ili više godina povodom neke njegove godišnjice tim ljudi na „klasičan" način prikupljao podatke i slagao bibliografiju, za što su utrošili mjesece.

Ovako je sve to i puno, puno više moguće dobiti doslovce za par sekundi.

Takav način integriranja digitalne knjižnice ima svaka knjižnica u našem sustavu.

Da se vratim na predmetnice.

Upisivanje predmetnica danas u knjižničarstvu, htjeli to priznati ili ne, postaje tek pomoćno sredstvo i, usudit ću se reći, relikt.

Ne zato što nije važno, dapače, ali nemoguće je uz neko djelo predvidjeti i upisati baš sve predmetnice koje su relevantne ili bi u nekom trenutku zatrebale.

Uvijek će nešto nedostajati.

Zbog svega navedenog ne postoji jedinstveni tezaurus jer bi ga bilo nemoguće formirati i teško da bi zadovoljio svakog.

Htio sam samo malo skrenuti pažnju na to da se trendovi i potrebe i u knjižničarstvu mijenjaju.

Mi smo tu možda malo previše odskočili i takvi sustavi se tek počinju koristiti u svijetu.

Možda je vrijeme da se i kod nas počne više pažnje posvećivati korisnicima koje ne zanimaju (često nepotrebne) bravure u katalogizaciji, već ono što njima treba, a to je informacija.

Dinamika i navike korištenja informacija danas su jako uznapredovale, a knjižničarstvo još uvijek dobrim dijelom luta na relaciji katalogizacija – inventarizacija – posudba.

Nadam se da će ovo možda biti korisno u daljnjem istraživanju. Svaki novi pogled dobro dođe.

Lijep pozdrav,

Danko Tkalec, dipl. oec.

Dosljednost predmetnoga označivanja u hrvatskim knjižnicama

Sažetak

Dosljednost predmetnoga označivanja osigurava korisniku veću mogućnost da će pronaći željeni dokument, no teško ju je postići s obzirom na to da je predmetno označivanje više subjektivan postupak nego objektivan.

U radu se nakon pregleda teorije o predmetnoj obradi govori o dosljednosti predmetnoga označivanja, području o kojemu se u hrvatskome knjižničarstvu gotovo i nije pisalo. Istraživački dio rada odnosi se na pregledavanje građe okupljene u trima velikim hrvatskim knjižničnim sustavima – CROLIST-u, METELwinu i ZaKiju – te detaljnu analizu dobivenih rezultata.

Odabrano je 60 jedinica građe iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti. Istraživanju se pristupilo s osnovnom hipotezom da postoje razlike u odabiru predmetnih odrednica građe u fondovima hrvatskih knjižnica, a te se razlike mogu pripisati činjenici da u Hrvatskoj ne postoji nacionalni kataložni pravilnih za predmetnu obradu. Dosljednost predmetnoga označivanja između triju odabranih knjižničnih sustava računala se prema Hooperovoj i Rollingovoj formuli za izračun dosljednosti označivanja.

Istraživanje je potvrdilo osnovnu hipotezu. Ako se promotri samo srednja vrijednost jedinica građe kod kojih je primijećena dosljednost predmetnoga označivanja, ona je na razini od 37,49% po Hooperovoj formuli, odnosno 44,89% po Rollingovoj formuli.

Ključne riječi: predmetna obrada, dosljednost predmetnoga označivanja, CROLIST, METELwin, ZaKi

Consistency of subject indexing in Croatian libraries

Summary

The consistency of subject indexing ensures and increases a user's possibility to find a specific document. However, it is hard to achieve given that subject indexing is more of a subjective rather than an objective procedure.

Following a review of theory on subject analysis, this thesis deals with the consistency of subject indexing, an area that is very rarely written about in Croatian library science. The research part of the thesis regards the analysis of subject material available in three of the larger Croatian library systems – CROLIST, METELwin and ZaKi – and a detailed analysis of the obtained results.

60 units of material regarding information and communication sciences were chosen. The research was approached with a basic hypothesis that there are differences in the choice of subject headings in Croatian library holdings, and that these differences can be attributed to the fact that there is no national catalogue rulebook for subject analysis. The consistency of subject indexing among the three chosen library systems was calculated according to Hooper's and Rolling's formulas for indexing consistency.

The research confirmed the basic hypothesis. The average value of subject units where consistency in subject indexing was noted is 37.49% according to Hooper's formula, and 44.89% according to Rolling's formula.

Keywords: subject analysis, consistency of subject indexing, CROLIST, METELwin, ZaKi